

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2. do 100 vrst a Din 2.50. od 100 do 300 vrst a Din 3. večji inserati petič vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENJE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

„Čudež pri Summi“

Sovjetske čete napadajo dan in noč na 100 km ozki fronti — Sovjeti se poslužujejo topniške taktike pri Verdunu — Finci se podnevi branijo, ponoči pa napadajo

Stockholm, 14. febr. s. (Finska tel. ag.) Svedski vojaški strokovnjak, ki piše o sovjetski ofenzivi na Karelijski ožini, primerja boje z največjimi bitkami na zapadni fronti v svetovni vojni. Cen se da so sovjeti začeli napad pri Summi z dvema divizijama pozneje pa so dobili znatna nova oklepanja. V doseganih bojih so pokazale tudi sovjetske čete zelo veliko borbeno sposobnost. Junaštvo, ki so ga pokazali Finci, je naravnost fantastično. Dejstvo, da so doleži zadržali vse sovjetske napade, predstavlja pravi „čudež“ pri Summi.

»Helsinki 14. febr. s. (Havas) Sedanja sovjetska ofenziva na Karelijski ožini je samo drugo dejanje finsko-sovjetske drame in samo oizkoda v junaškem odzivu, ki ga nudi Finci napadalcem ter ga bodo še v naprej nudili.

Ker se je v decembru ponesrečil sovjetski poizkus napasti Mannerheimovo obrambno linijo z boka s severa La-toškega jezera, skušajo sedaj sovjeti prodreti direktno skozi utrjene linije same. Sovjetska ofenziva, ki traja že 12 dni, je bila na naskrbnejši način pripravljen. Oromne množine vojaštva in vojaškega materiala so bile zbrane. Vse železnice na severu Leningrada, ki so v primeru z drugimi sovjetskimi železnicami v zelo dobrem stanju, vozijo pomoč na Karelijsko ožino. Milijono da so imeli sovjeti ob začetku ofenzive zbranih na ožini 12 svojih divizij.

Finski apel za nujno pomoč

V Helsinkih zanikujejo vesti, češ da so sovjeti prodrli glavne finske postojanke na Mannerheimovi liniji — Bitka pri Summi se da primerjati z največjimi bitkami v svetovni vojni

HELSINKI, 14. febr. s. (Reuter) Davi je nemški radio javil, da so sovjeti pri Summi prodrli glavne finske postojanke. Zadržanje poročila iz Helsinkov pa to zanikajo, in pravijo, da Finci vse utrde Mannerheimove obrambne linije še vedno drže. Utrjene postojanke, ki jih navaja sovjetsko vojno poročilo kot zavzete, so samo strojniška gnezda in zaklonišča pred prvimi udarci Mannerheimove linije.

Bitko pri Summi, ki traja že 14 dni, primerjajo vojaški strokovnjaki z največjimi bitkami v svetovni vojni. Sedaj je v boju pri Summi 5 do 6 sovjetskih divizij. Finci pravijo, da pade na dan po 300 tisoč topovskih izstrelkov na njihove utrde na Karelijski ožini. Sovjeti imajo pri svojih napadih velike izgube. Sinoči objavljamo uradni finski podatki cenijo, da so izgubili sovjeti od začetka ofenzive na Karelijski ožini 33.000 mož na mrtvih, ranjenih in ujetnikih. Poleg tega so Finci zajeli oziroma uničili 200 tankov. Uradno finsko poročilo, ki objavlja te podatke, pa zopet ponavlja nujen apel za tujo pomoč, ki jo Finci neobhodno potrebuje.

Sovjetska letala so se včeraj zopet živahnje udeleževala. Predvsem so bombardirala mesto Kolivisto, odkoder Finci s svojimi obalnimi baterijami uspešno podpirajo svoje čete na Karelijski ožini. Drug bombni napad je bil izvršen na mesto Borge blizu Helsinkov. V teku četrte ure so vrela sovjetska letala na mesto 250 bomb, večina pa zažigalnih. Izbruhnilo je več požarov in po zadnjih poročilih je mesto še davi v plamenih. O človeških žrtvah še ni poročil.

Sapošnikov — vrhovni poveljnik sovjetskih čet

KAUNAS, 14. febr. s. (F. t. a.) Po zanesljivih podatkih je prevzel vrhovno poveljstvo vojaških operacij na Karelijski zemeljski ožini od generala Šterna šef sovjetskega generalnega štaba Sapošnikov. General Sapošnikov posebno dobro pozna teren tako z geografskega kakor tudi z strateškega vidika. Ker je bil popreje dolgo vrsto let poveljnik leningradskega vojnega okrožja. Pred svojim odhodom na fronto sta sprejela Sapošnikova Stalin in Molotov. Pravijo, da je dobil povelje da čim preje konča vojno, ne glede na žrtve, ki bi jih vojaške operacije zahtevale. V sovjetskih vladnih krogih se očividno boje vseh vrst komplikacij, ki bi mogle nastati, če bi sedanja vojna dolga trajala. Zaradi tega je bil dan ukaz za ofenzivo, brez ozira na žrtve in hud mraz.

Viborg v ruševinah

HELSINKI, 14. febr. s. S svojo težko artilerijo so sovjetske baterije včeraj dosegle Viborg. Z granatami in daljnostrelskimi topovi je bila uničena elektrika, centrala in Viborg. Mesto je bilo na mah v popolni temi. Popolnoma uničena je lepa zgodovinska cerkev v Viborgu. Sovjetsko

voj Medtem pa so preleli oklepanje najmanj pet svežih divizij, ki so bile poslane, kakor domnevajo iz moskovskega in kijevskega vojskega okrožja. Sedaj stoji pred Mannerheimovo obrambno linijo okoli 400.000 sovjetskih vojakov. Njihov nasproti postavlja Finci samo majhen del svoje armade. Fincem pomaga v njihovi obrambi poleg brezprimernega junaštva še dejstvo, da je fronta primeroma ozka — okoli 100 km. Sovjeti ne morejo poslati naenkrat v boju vseh vojnih čet, kar je glavni adut za Fince. Zato pa napadajo sovjeti neprestano s pomočjo topniškega ognja vedno v istem sektorju, nekako enako kakor pred 24 leti Nemci pri Verdunu. Zaradi velikih izgub je vsak oddelek hitro zbiran. Zato ga morajo sovjeti vedno znova izmenjati. Prič kujejo da bo bitka trajala še zelo dolgo. Vrsti se bodo vsekakor tudi sovjetski uspihi z vsakim prihodom novih čet. Sedanja ofenziva je verjetno samo prva akcija v seriji novih. Z ozirom na ogromne rezerve v moštvu pa se nejavljajo zelo tragične vračanje, kako bodo morda obnovili Finci svoje meštro branilcev s svežimi rezervami. Sedaj so v boju neprestano iste finske čete, ki vodene odbijajo sovjetne napade, ponoči pa prečkajo ero v protinapad.

Toda tudi če se sovjetom res uspešni da prodoro prve finske utrjene linije bodo naleteli na nove utrde. Finci ne več mili. Tu bodo morali ponoviti enake napade z enakimi žrtvami in energijo.

letalstvo je odvrlo na mesto več sto zažigalnih bomb. Viborg je kakih 30 km od tistega dela Mannerheimove črte, katerega zdaj sovjetske divizije najbolj ozorčno napadajo. Mesto pretvarjajo sovjetska letala in baterije v ruševine.

HELSINKI, 14. febr. AA (Stefani) Finsko zunanje ministrstvo je poslalo poročilo zunanjim ministrstvom vseh civiliziranih držav. To poročilo navaja podrobno finski sovjetskih pogajanj, o njihovi nekritični o začetku vojne in o sovjetstih kršitvah mednarodnega prava. Poročilo posebno izjemno poročila bombardiranja nevarnostnih finskih mest po sovjetskem letalstvu.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 14. febr. s. (Finska tel. ag.) Vojno poročilo finskega vrhovnega poveljstva, izdano včeraj popoldne o dogodkih 12. februarja, pravi:

Na kopnem: Sovražnik je nadaljeval z nezmanjšano srdlitostjo napade na Karelijski zemeljski ožini pri Summi, med jezeroma Muolajärvi in Vulusjärvi; kakor tudi ob reki Taipale. Vsi napadi so bili odbiti. Uničili smo najmanj 23 sovražnih tankov. Boji se nadaljujejo.

Severno vzhodno od Ladoškega jezera smo odbili vse sovražne napade. Dva sovražna tanka sta bila uničena. Pri Pitkärantti smo uničili večji del kolone, sestojajo iz 100 vozil.

Pri Ajtojkiju so se uspešno udeleževali naše patrulje. Pri Kuhmu smo odbili več sovražnih napadov in razpršili sovražne oddelke. Zavzeli smo več sovražnih postojank. Pri jezuru Kupasjärvi pri Raati smo odbili poskus sovražnega oddelka, da bi prodrli proti zapadu, ter ga pregnali preko meje.

Drugod običajna patrolna aktivnost.

V zraku: Naše letalstvo se je udeleževalo v več letalskih bitkah in v bombnih napadih na sovražne kolone in oporišča. Sovražno letalstvo je omejilo svoje operacije samo na vojno cono in sicer frontne postojanke in njihovo bližnjo okolico na Karelijski zemeljski ožini in na severu od Ladoškega jezera. Po doseganih podatkih so bila v teku dneva sestreljena najmanj štiri sovražna letala, za eno pa še ni potrdila.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 14. febr. s. (Reuter) Sinočnje sovjetsko vojno poročilo pravi, da se vojne operacije na Karelijski zemeljski ožini razvijajo uspešno. Sovjetske čete so včeraj zavzele zopet 23 novih utrjenih postojank finske obrambne linije. Finski protinapadi, izvedeni z velikim številom čet, so bili s težkimi izgubami za Fince odbiti.

Angleški prestevoletci

London, 14. febr. s. (Havas) Delavski poslanec Pritt je stavil na notranjega ministra pismo vprašanje glede stališča angleške vlade do vstopanja angleških dr-

žavljanov v finsko vojsko. Pričakujejo, da bo danes popoldne v imenu vlade na vprašanje v parlamentu odgovoril notranji minister Anderson.

Isto tako napovedujejo, da bo v najkrajšem času, morda že danes, angleška vlada objavila kraljevo uredbu, s katero bo izdano dovoljenje angleškim državljanom za prostovoljni vstop v finsko vojsko. Zakon iz leta 1870 namreč prepoveduje vsem angleškim državljanom vstop v tuje armade, dopušča pa, da kralj izda s posebno uredbu v določenem primeru vojne dovoljenje za vstop.

V Angliji se je prijavilo za vstop v finsko vojsko že zelo mnogo prostovoljcev. Dovoljenje za odhod bodo gotovo dobili samo nad 27 let stari angleški državljan, ker so bili oni do 27. leta z doseganji kraljevimi proklamacijami že poklicani pod orožje v angleški vojski.

9000 danskih prostovoljcev

Kodanj, 14. febr. s. (Havas) Na Danskem se je doleži prijavilo že 9000 prostovoljcev za civilno delavsko službo na Finskem. 400 danskih delavcev bo poslanih v finske tovarne. Poveljnik danskih letalskih oddelkov, neki danski polkovnik,

je že došel v Torneo in bo na Finskem pripravil taborišče za danske delavce.

Prihod poljskih letalcev

HELSINKI, 14. febr. s. Na Finsko je prišlo 400 poljskih letalcev, ki so se izvežbali v Angliji ter bodo vodili angleška in francoska letala, katere sta zaveznika poslala Finski.

Švedska obrambna veriga

STOCKHOLM, 14. febr. s. Zaradi varnosti države je švedska vlada sklenila žrtvovati ogromne zneske za povečanje obrambne verige na meji med Finsko in Švedsko. Švedska hoče zavarovati vse glavne proge proti severovzhodu do Haparande. Utrjeni pas bo podaljšan za 30 km v notranjost Švedske. Okoli 250.000 delavcev bo te dni odšlo na svoja mesta na delo na teh utrdah.

Tajna postaja na Švedskem

STOCKHOLM, 14. febr. s. Švedske oblasti iščejo tajno radijsko postajo, ki je najbrže v severnem delu Švedske. S pomočjo te tajne postaje nekdo obvešča Moskvo o kretanju švedske vojske.

Posilbšanje odnošev med Baltičskimi državami in sovjeti

Apel letonskega ministrskega predsednika na narod — Sovjeti nočejo plačati dogovorjene najemnine za svoja oporišča in ne vračajo železnih vagonov

RIGA, 14. febr. d. Ministrski predsednik Umanis je v svojem govoru po radiu izjavil med drugim, da bo letošnje leto čas hude preizkušnje za Letonsko Apeliral je na letonski narod, naj bo vsak trenutek pripravljen za narodno obrambo, katero bo treba izpopolniti z denarjem, ki ga imajo. Narod se mora zavedati, da bo že bližnja bodočnost zahtevala od njega velike žrtve. Vsa naj se preskrbi z živili za dobo enega leta, čeprav se ni neposredne nevarnosti.

REVAL, 14. febr. s. Govor predsednika Umanisa je napravil globok vtis na prebivalce vseh Baltičskih držav. V dobro informiranih krogih zatrjujejo, da je Umanis govoril zaradi tega, ker v zadnjem času nastajajo čedalje hušja nesoglasja med Moskvjo in Baltičskimi državami. Moskva je že drugič odklonila plačanje najemnine, katero se je obvezala plačati pred meseci za najeta letalska in pomorska opo-

rišča v baltičskih državah. Na tozadevne proteste Letonske in Estonske moskovska vlada ni dala nobenega odgovora.

Zaradi nenavadne politike moskovske vlade do Baltičskih držav je močno otežkočen tudi železniški promet v baltičskih državah. Kajti sovjeti ne vračajo vagonov, ki vozijo iz Baltičskih držav živila v Leningrad. Estonski prometni minister je izjavil, da je že 200 vagonov estonskega voznega parka obtočilo v Rusiji. To je za maloštevilni vozni park velika izguba. Sovjetska policija tudi neprestano izvršuje hišne preiskave in preganja prebivalce z izgovorom, da se mora zavarovati pred inozemskimi vohuni.

Tallin, 14. febr. s. (Finska tel. ag.) 24. februarja praznuje Estonska 22. obletnico svoje neodvisnosti. Po vsej državi pripravljajo svečane proslave. Predvidenih je okoli 100 slavnostnih zborovanj in več vojaških parad.

Koncentracija zavezniških čet na Bližnjem vzhodu

Velik strateški pomen zavezniških čet: poleg zaščite Egipta in Iraka varujejo pomorske zveze zaveznikov ter čuvajo interese Turčije, Grčije in Rumunije

Zavezniške čete imajo tu na razpolago še tudi najboljše ozemlje za vezbanje kopne vojske in letalstva.

Hub mraz v severnih državah

Kodanj, 14. febr. s. (Reuter) Tudi danska kraljevska rodbina se je prostovoljno odrekla uporabi tople vode, ki je za vse civilno prebivalstvo zaradi pomanjkanja premoga do nadaljnjega prepovedana.

Med otokoma Seeland in Fünen je morje zamrznjeno, tako da vozijo po njem s samimi. Zadnjikrat je bil Veliki Belt zamrznjen leta 1898. Ob norveški obali je obtočilo v ledeni okoli 50 trgovinskih ladij.

Tudi iz Finske poročajo o izrednem mrazu, ki je še hušji nego v januarju. Finska cenzura se sedaj ne dovoljuje več objave podrobnih podatkov o mrazu.

Slove poslanika Jurijčiča

Sofija, 14. febr. s. Kralj Boris je sprejel v poslovalni avdienci jugoslovanskega poslanika Momčila Jurijčiča. Po avdienci je bolgarski kralj dvojica povabil poslanika na intimen obed v dvorec Vrano. Sofijski tisk objavlja obenem tudi izjavo novega jugoslovanskega poslanika v Sofiji Milanovića, ki je poudaril, da s izrednim zadovoljstvom prevzame to mesto.

Iz notranje politike

ZA SRBSTVO VOJVODINE IN BOSNE

Novosadski »Dan« priobčuje predavanje dr. V. Corovića o »Vojvodini in ostalih srbskih deželah. Predavanju v Novem Sadu so poleg uglednih zastopnikov beograjskega kulturnega življenja in velikega števila intelektualcev iz Vojvodine prisostvovali tudi armijski komandant general Milorad Petrović, episkop Irinej in župan Petrović. Predavatelj je med drugim izjavil:

»Usoda Vojvodine je tesno povezana z usodo Bosne in Hercegovine. Znamo so napori, da se iz našega narodnega organizma izpulijo cele pokrajine z ogromno srbsko večino. Danes se narodne sile ne smejo cepiti, temveč moramo složno gledati nevarnosti v oči. Z naših strani se pojavljajo struje, da je treba gotove pokrajine izločiti iz celote in ustanoviti avtonomna telesa. V Bosni je celo neki aktivni minister (dr. Kulenović) govoril o potrebi ustanovitve četrte avtonomne jedinice. Kot odgovor na to so najzbranejši zastopniki Bosne nedavno priselili v Doboju nad okostnico žrtve svetovne vojne, da se bodo borili proti tem zahtevam. Prebrisan sem, da bo tudi Vojvodina prav tako reagirala kot Bosna. Narod v Bosni se ne želi izločiti iz usode ostalih srbskih pokrajin. Predavatelj je končal svoje predavanje z besedami: »Srbi, brate, steti se svoje snage, pa če nam pomoči Bog i naša vera!«

DVOJNA POLITIKA ZEMLJORADNIŠKE STRANKE

Te dni je imel minister dr. Čubrilović dva dobro obiskana shoda v Bosni. Na prvem shodu v Zavidovcu je povzdigoval sporazum, ki je po njegovem mišljenju spreprečil konflikt veselih na našem državnem ozemlju. Nadalje je trdil, da ima največje zasluge za sporazum na srbski strani zemljoradniška stranka in da ni več nobenih resnih sporov med Srbi in Hrvatmi.

Dodala drugače je govoril na istem shodu član glavnega odbora iste zemljoradniške stranke senator Vujačić, ki je med drugim izjavil: Na volitve ne bomo šli vse dotle, dokler ne ustvarimo tudi srbske jedinice, katere sabor bo zasedal v carskem Dušanovem Skoplju, skupni parlament pa bomo imeli v Beogradu. Ne more biti več govora o avtonomijah niti o nadaljnji cepitvi države, kajti država mora biti ena in vsa.

Na shodu v Zenici je dr. Čubrilović nastopal razne uredbе, ki jih je izdala vlada ter je rekel, da je bilo v zadnjih mesecih storjeno več, nego pred dvajsetimi leti. Nato je nadaljeval: Sedanja vlada je vlada kmečkega naroda Srbov in Hrvatov, ki ne bo dopustila, da kane iz vaših oči solza... Danes sedijo poleg krome na desni strani Maček in Hrvat, na levi pa zemljoradniki, kar najlepše simbolizira edinstvo in sloge med srbskim in hrvatskim narodom. In sedaj vam pridejo neki Srbi, ki prirečajo shode po Doboju in Sarajevu ter pravijo, da je srbstvo v nevarnosti. Ni res, da bi bilo srbstvo v nevarnosti, kakor tudi hrvatstvo ni v nevarnosti.

Za ministrom je govoril senator Vujačić, ki je rekel: V zadnjem času se širijo vesti, da je srbstvo v nevarnosti in da bo Hrvatska dobila še neke sreze v Bosni. Toda jaz vam kot član glavnega odbora zemljoradniške stranke slovesno izjavljam, da je vse to laž. Bosna je srbska zemlja in takšna bo ostala. Vojvoda Vlado je prišel na Kosovo s 1600 bosenskimimi Srbi, ki so padli v borbi za Srbijo in teh 1600 žrtve, padlih pred 500 leti, je dokaz, da sta Bosna in Hercegovina prav tako kakor Sumadija in stara Srbija srbski deželi. Nobene preudelitve ne bo več na škodo Srbov. Dokončna ureditev države in ustanovitev srbske jedinice s sedežem v Skoplju se bo kmalu izvršila, na vsak način pa pred volitvami. V tej banovini bodo vse srbske dežele izven današnje banovine Hrvatske in Slovenije.

TEŽAVE S FINANČNO SAMOSTOJNOSTJO BAN. HRVATSKE

V Beogradu se muči ban dr. Iv. Šubašić v spremstvu podbana dr. Krbečka, ki skupno s finančnim ministrom dr. Šutejem forsira pri vladi uredbo o finančni samostojnosti hrvatske banovine, ki pa po vestih iz Beograda še ne bo kralju gotova. Ban dr. Šubašić je naprosil tudi notranjega ministra Mihaljevića za posredovanje v zadevi čimprejšnjega prenosa poslov notranjega ministrstva in fizične vzgoje na bansko oblast v Zagrebu.

Kakor poročajo iz Zagreba, namerava dr. Šubašić še v tem mesecu uradno obiskati Hrvatsko Primorje, kjer mu narodni poslanec prof. Grca Hečimović pripravi pot s številnimi shodi.

»MATICA HRVATSKA« NOČE IMETI STIKOV Z BEOGRADOM

»Hrvatska Matica« objavlja v zagrebških listih izjavo, da je vest o neki njeni deputaciji, ki je v Beogradu obiskala razne ministre v zvezi s stoletnico »Matice« netočna. Izjava se glasi: Niti odbor »Matice Hrvatske«, niti njena uprava ni poslala nobene deputacije v Beograd. Ko bo vprašanje stoletnice »Matice Hrvatske« aktualno, tedaj bo odbor »Matice Hrvatske« izvršil vse priprave za to proslavo v zvezi z bansko oblastjo banovine Hrvatske kot izključno kompetentne oblasti.

Inserirajte v »Sl. Narod«!

Wellesova misija v Evropi

Švicarski glas o prihodu Rooseveltovega odposlanca v prestolnice vojskujočih se držav

Zeneva, 14. febr. s. (Havas). Tribune de Geneve se bavi s prihodom ameriškega državnega podtajnika Wellesa v Evropo. List poudarja, da trenutno ne more biti govora o posredovanju ali celo mirovni ofenzivi s strani Zedinjenih držav. Amerika vlada je enako kakor velika večina nevturalnih vlad odločena da se ne vmešava v vojne cilje Anglije in Francije. Vsakomur je tudi znano, kakšno stališče zavzema predsednik Roosevelt, ki je v svojih govorih ponovno obsodil totalitarne diktature in indirektno izrazil željo za končno zmago demokratičnih idealov v

sedanji vojni. Anglija in Francija sta na nedvoumen način dali razumeti, da ne bosta dopustili nobenega mirovnega posredovanja, ki bi koncem koncev moglo slušiti samo Nemčiji. Na drugi strani pa je za nemško vlado pravkar tudi dr. Gobbels potrdil, da Nemčija ni voljna pristati na nobene kompromise. Naslovil je še svarilo na nevturalne države, od katerih očividno želi, naj bi zavzele v vojnem konfliktu popolnoma pasivno stališče. Tako si je mogoče predstavljati, kakšnega sprejema bo deležen Welles v Berlinu.

V čem vidijo resnost položaja v Ameriki

Šef operativnega oddelka ameriškega ministarstva za vojno mornarico o sedanjem mednarodnem položaju - 120 milijonov dolarjev za Finsko in Kitajsko - Ameriške ladje bošile vozile po angleških paroplovnih linijah

Washington, 14. februar. AA. (Havas). »Stran, da je situacija, kar se nas tiče, sedaj težja, kakor pa je bila v začetku svetovne vojne,« je izjavil admiral Starch, šef operativnega oddelka mornariškega ministarstva. Admiral Starch je v svojem govoru pred pododborom za kredite v predstavišnem domu izjavil, da izliva vsa resnost položaja od tod, ker se ne morejo točno videti nameni nekaterih velisil zlasti pa sovjetske Rusije. Admiral je dalje izjavil, da je ameriška mornarica sedaj mnogo bolj pripravljena in opremljena kakor leta 1914. Izjavil je, da je v gradnji 120 bojnih ladij, v najkrajšem času pa bodo zgradili še 19 bojnih ladij. Končno je dejal, da bo mornariško ministarstvo še kupilo 376 novih letal, tako da bo julija 1941 imelo ameriško letalstvo 3204 letala. Kreditni odbor predstaviškega doma je sprejel zakonski načrt proračuna mornariškega ministarstva. Proračun znaša 966 milijonov 770.000 dolarjev, t.j. za 112 milijonov dolarjev od globalne vsote manj, kakor pa je zahteval Roosevelt.

Washington, 14. febr. s. (Reuter). Ameriški senat je sredi odobril povišanje glavnice Izvožno-uvozne banke na 100 milio-

nov dolarjev. S tem je odprta pot za dovolitev kreditov 120 milijonov dolarjev Finski in Kitajski, toda samo za nakup življenjskih potrebščin. Švedska komisija, ki se mudi v Zedinjenih državah, je zaključila nakup 144 najmodernejših ameriških letal za švedsko vojsko. Letala razvijajo hitrost nad 600 km na uro. Ameriški poslanik v Londonu Kennedy, ki se mudi v Washingtonu, je imel večerj razgovor z zunanjim ministrom Hullom. Nato je izjavil novinarjem, da je veljal razgovor angleško-ameriškega dogovora, na podlagi katerega bodo prevzele Zedinjene države s svojimi ladjami nekaj angleških paroplovnih linij, ki so oddaljene od Anglije, na drugi strani pa bodo Zedinjene države v večji količini izvažale v Anglijo les, ki ga Anglija nujno potrebuje. Na ta način bodo zopet prišle v promet mnoge ameriške trgovinske ladje, ki so trenutno izven prometa, Anglija pa bo dobila za prevoz lesa na razpolago svoje ladje, ki ji trenutno primanjkujejo. Ameriške ladje na podlagi nevturalnostnega zakona ne morejo prevažati lesa v Anglijo.

Nemci potaplajo svoje ladje

Po potopitvi „Vacame“ so Nemci potopili tudi „Wolfsburg“, ker ni mogla skozi angleško blokado - Nove izgube nevturalnih držav

Rio de Janeiro, 14. febr. s. (Reuter). Neka angleška križarka je javila, da je posadka nemške trgovske ladje »Wolfsburg« (6200 ton) v bližini severne brazilske obale potopila svojo ladjo, ko se ji je približala angleška vojna ladja. O potopitvi druge nemške trgovinske ladje »Vacame« je izdala sredi angleške admiraliteta podrobnejše poročilo. Iz tega je razvidno, da je približno 100 milj od brazilske obale opazilo »Vacame« letalo z neke angleške križarke. Ko je signaliziralo nemški ladji, naj se ustavi, pa je nemška posadka svojo ladjo zažgala in se vkrcala v rešilne čolne.

London, 14. febr. s. (Reuter). V Atlantskem oceanu se je večerj zaradi mine ali torpeda potopil švedski parnik »Dalarö« (4000 ton). Neka belgijska ribiška ladja je rešila vseh 26 mož posadke in jih prepeljala na Irsko. Kapitan švedskega parnika pa je med prevozom umrl.

Neka norveška ladja je pripeljala v srednjameriško luko 28 članov posadke francoske petrolejske ladje »Picady« (8000 ton), ki je bila v začetku meseca potopljena v Atlantiku. 12 članov posadke še pogrešajo.

Nemško letalo ob ustju Temze

Priletelo je v veliki višini, pa je miralo pobegniti - Brodolomci v Severnem morju

London, 14. febr. s. (Reuter). Letalsko ministarstvo je izdalo sredi sporočilo o spopadu angleške letalske patrulje z nemškim letalom tipa Heinkel ob ustju Temze. Tri angleška letalska letala tipa Spitfire so sredi v zraku opazila v veliki višini 300 m nad seboj nemško letalo in se zapletla z njim v borbo. Nemškemu letalu je uspelo pobegniti v oblake, vendar je bilo po vseh znakih ponovno zadeto. Druga angleška letalska patrulja je nad Severnim morjem večerj rešila brodolomce

v treh rešilnih čolnih, ki jih je opazila na svojem patruljnem poletu. Letalo je poklicalo na pomoč neki parnik, ki pa je rabil tri ure, da je dospel do brodolomcev. Vse pa se je posrečilo rešiti.

V Esbjerg je dospela neka danska ladja, katere posadka je javila, da je na Severnem morju rešila 4 angleške letalce, ki so bili v zločljivem gumijastem čolnu. Poneže je angleške letalce vzela na krov neka angleška vojna ladja.

Slovaška hoče ostati - samostojna pod nemško zaščito

Značilne izjave slovaškega ministrskega predsednika o nemških častnikih in policistih na Slovaškem

Bratislava, 14. febr. AA. (DNB). Med sprejemom tujih novinarjev je imel predsednik vlade Tuka govor in dejal, da predstavljajo Slovaško navadno kot zaščitno pokrajino Nemčije v smislu kolonij in kakor da stoji Slovaški pod zaščito. Predsednik je rekel, da gre za zaščito v najplemenitejšem pomenu besede, ker imenujejo Nemci Slovačke pri vsaki priložnosti zavaznike in tudi ravnaajo v tem smislu. Če kdaj pri nas zasledajo katerega nemškega častnika, mislijo v tužini, da stoji slovaška vojska pod poveljstvom nemške vojske. Dr. Tuka je dejal, da so

ti nemški častniki prišli sem na njegovo izrečno željo in voljo, da bi pomagali zgraditi slovaško vojsko. Če tu vidite nekaj nemških policijskih uradnikov, je poudaril dr. Tuka, ne smete pozabiti, da sem jih jaz semkaj povabil, da nam pomagajo urediti moderno policijo. Tudi ne smete pozabiti, da gradimo popolnoma novo državo in da s hvaležnostjo sprejemamo nasvete iskrenih prijateljev. Na koncu govora je predsednik vlade poudaril, da ne bo Slovaška nikoli žrtvovala svoje samostojnosti za kakršnokoli obliko podunavske federacije.

Zaradi 200 din skočil pod vlak

Loka pri Zid. mostu, 13. februarja. Pri pokovskem mojstru g. Moletu v Radečah je delal 25letni pomočnik Kunej. Pred nekaj petimi meseci ter je po Radečah in bližnji okolici strankam raznašal kruh. Fant je bil priden in zanesljiv, zato mu je mojster zaupal, da je tudi pobiral denar. V petek pa se je ugotovilo, da Kunej ni prinesel okoli 200 din, katere je prejel pri strankah za kruh. Popoldne je bil pri sestri v Loki, ki je poročena z nekim železniškim uslužbenecem. Skupno sta odšla v Loko, kjer sta spila nekaj jabolčnice, nato pa se je Kunej podal po ce-

sti proti domu. Dospel je do mesta, kjer napravljajo obcestno skarpno je čul prihajajoč vlak. Urno se je pogajal po strmini navzdol ter se v samomornem namenu zaletel v dirajoči vlak. Z glavo je priletel v stopnice voza, ki so mu razbile lobanjo, da je obležal v smegu kar proge. Mimoidoči, ki so videli strašni prizor, so mu skušali nuditi prvo pomoč. Pozvali so tudi njegovo sestro, a katero je bil popoldne skupaj. Lahko si mislimo njeno grozo, ko je videla svojega brata z razbito lobanjo, iz katere so se videli možgani. Na kraj tragedije je bil pozvan radeški zdravnik, ki je nudil nesrečnemu Kuneju prvo pomoč, nakar so ga odpeljali z večernim vlakom v celjsko bolnico, kjer se bori s smrtjo. Njegove poškodbe so resne in je le malo upanja, da bi ostal pri življenju.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 8. uri
Sreda, 14.: Na prisojni strani. Red B. Cetrek. 15.: Priznani človek. Red Cetrek.
Petek, 16. februarja: ob 15. uri: Hudicev učenec. Ljudska predstava po globoko znanih cenah od 18 din naprej.
Sobota, 17. februarja: Profesor Kilepec. Red A.
Nedelja, 18. februarja: ob 15. uri: Slegulica. Mladinska predstava. Šnitane cene. Ob 20. uri: Neopravičena ura. Izven. Znižane cene.
OPERA
Začetek ob 20. uri
Sreda, 14.: Rusalka. Red Sreda.
Petek, 16.: Lok. Plesni večer Pie in Pina. Miškar. Izven.
Sobota, 17. februarja: Trubadur. Premier-ski abonma. Gostovanje Borisa Popova

Nedelja, 18. februarja: ob 15. uri: Lupa-pus Vagabundus. Izven. Ob 20. uri: Rusalka. Izven. Znižane cene.
Veliki triletni plesni kompoziciji »Loka« za katere je napisal glasbo eden najbolj znanih in najbravitejših hrvatskih skladateljev, Fran Lisinski, nam bosta prikažala plesna umetnika Pina in Pina Miškar, bism moša in žene v treh fazah njegovega razvoja: »Mladost«, »Ljubezna« in »Ere-loš«. Plesalca sta s tem svojim bajno-veljnim delom, prav tako kakor z »Vragom na vasi« in številnimi drugimi svojimi prejšnjimi nastopi vzbudila v inozemstvu izredno pozornost in so bila povsod največji uspehi. Obiskovalci opazujemo na njun nastop v petek, dne 16. t. m.
P. n. občinstvo vstopnice za plesni večer Miškarjevih najkrajše do jutri ob 8. uri popoldne. Nedvignjene vstopnice se bodo od te ure dalje oddale drugim interesentom.

Ljubljana je ponoči zamrznila

Ostrejši mraz je močno vplival na današnji živilski trg

Ljubljana, 14. februarja. Kakor smo pričakovali, je mraz začel zopet pritiskati in kaže, da ne bo šale. Zvečer se je po precej močni burji zjasnilo in davi smo imeli zopet pravi zimski mraz. Sicer se nam zdaj niti ne zdi še posebno mrzlo, saj smo se januarja precej utrdili. Na kongresnem trgu je znašala temperatura davi »samov« -13,2 C. mrzlejšje pa je bilo kakor navadno na letališču, in sicer je znašala temperatura -17,5 C.
Komur se ne zdi še dovolj hladno, naj se tolaži, da lahko nastopi še znatno hujši mraz. Zanimivo je, da je zdaj mraz pritisnil ob sorazmerno nizkem zravnem pritisku (v Ljubljani davi 757,4 mm). Hujši mraz lahko pritisne, če se bo barometer dvignil in če bo ostalo jasno.
Pravo senzacijo je zbudila dopoldne med meščani zamrznjena Ljubljana navzdol od trimostja. Ljubljana je tam zamrznjena čez in čez, medtem ko je na zgornji strani zaladenela le delno ob obrežjih. Led je precej debel. Voda je zdaj nizka in ker v Ljubljano odlagajo mnogo snega zlasti na spodnji strani trimostja, voda ne more odtekati hitro in zaradi snega je bolj »gost«, zato je voda te mlaže zamrznila. Ledu na Ljubljani torej ne moremo pripisovati kakšnega posebnemu mrazu. Ljubljana zamrzne silno redko in tudi v najhujših zimah le delno. V tej zimi je bilo

že več dni mrzlejših, vendar Ljubljana tedaj ni zamrznila.
Ostrejši mraz je znatno vplival na živilski trg. Zelenjave je bilo danes naprodaj znatno manj. Razumljivo je, da se je zaradi tega zopet nekoliko podražila. Prejšnji teden se je pocenila, ko je bila prodaja lažja zaradi toplejšega vremena in ko dovoz ni bil tako tvegan. Tedaj so tudi naši zelenjadarji že začeli odkopavati nekatere vrste zimске zelenjave izpod snega, predvsem motvilice. Zdjaj pa to zelenjavo pokriva zopet zamrznjen sneg ter se je podražila povprečno za 2 din pri kg ali 25 do 50 par pri merici. Tudi nekatere vrste uvožene zelenjave prodajajo prav tako drago kakor med najhujšim mrazom januarja, n. pr. gorški radič po 24 din kg. Zimske solate so po 12 do 14 din kg nekoliko lepše. Lani osorej je bilo zelo toplo in trg je bil založen mnogo bolj z zelenjavo, ki je bila zaradi tega tudi cenejša.
Tudi jaja se ne bodo še pocenila, dokler ne bo postalo znatno toplejše in ne bo skopnel sneg. Trg je slabo založen z jajci in perutnino. Najbolj je se založen s sadijem, ki ga prodajajo ob tržnih dneih v večjih količinah tudi kmetje in ne le branjci. Jabolka se zadnje čase še niso podražila. Zimska jabolka so povprečno po 5 do 6 din kg.

Zasedanje banskega sveta

Z večerjse seje - Danes je na vrsti poročilo prosvetnega oddelka

Ljubljana, 14. februarja. Po poročilu načelnika kmetijskega oddelka so večerj poročali tudi vodje oddelkov tega oddelka za veterinarstvo, gozdarstvo, urejanje hudournikov in komisije za agrarne operacije.

Za veterinarstvo je v novem banovinskem proračunu določeno 682.240 din. Inspektor dr. Hribar je med drugim poročal, da je v dravski banovini 30 državnih veterinarjev. Stiri so zaposleni pri veterinar-skem oddelku banske uprave, ostali pa po posameznih srezih. Nameščenih je nadalje še 20 banovinskih veterinarjev. Samo od privatne prakse se preživljajo v dravski banovini samo trije veterinarji.

Lani je napravila največ škodo slinavka in parkljeva. Okuženi so bili vsi srezji razen dveh. Najbolj so trpeli srezji, ki mejijo na banovino Hrvaško. Izgube samo na živilih znašajo okoli 3 milijone din. V splošnem je bilo preteklo proračunsko leto za zdravstveno stanje živine in higieno domačih živali nepopolno in nepovoljno, tudi izglede za prihodnje. Predvsem bo po vsej priliki povzročala največ škodo zopet slinavka in parkljeva, ki je še vedno razširjena po vseh državah Evrope.

Za gozdarski odsek je v novem proračunu določena vsota 224.700 din. Po poročilu inž. Božiča so banovinske gozdne drevesnice oddale naročnikom 3.917.850 sadik. Povpraševanje po sadikah je bilo tolikšno, da ni bilo mogoče zadovoljiti vseh naročnikov. Glede gozdarstva je omeniti, da so se lani gozdovi močno izkoristili, ker je cena nekaterih gozdnih proizvodov močno narasla. Nekateri posestniki so hudo posegli v nedozorele gozdove, ker je bilo veliko povpraševanje po celuloznem in jamskem lesu.

Za gozdnotehnični odsek za urejanje hudournikov je določen proračun 936.300 din. Po poročilu višjega svetnika inž. Strancarja so bili odobreni za urejanje hudournikov razni krediti v skupnem znesku 4 milijone 610.000 din. Od tega je bilo porabljenih okoli 3 milijone din, okrog milijon din pa se bo porabilo zgodaj spomladi. Hudourniška dela se izvajajo v breme teh kreditov v 20 srezih in to na 39 mestih. Večina kreditov, to je 86%, se je porabila za nadaljevanje že pričetih ureditev hudournikov. V prihodnjem proračunskem letu se bodo upoštevala v večji meri hudourniška dela v Dravski dolini, slovenjgraškem, šmarnskem in brežiškem okraju. Veliko škodo so napravile poplave zlasti v dolini Krke, na Barju, v Mislinjski dolini, v dravski dolini in ob Kozjanski Bistrici. Do danes je bilo izvedenih v naši banovini za 32 milijonov dinarjev hudourniških del. V novem proračunskem letu se bodo nadaljevala že začeta dela, in sicer je začeti 34 večjih hudourniških ureditev, kar bo stalo skupaj nad 50 milijonov din. Predlog banovinskega proračuna ne vsebuje vseh kreditov, ki jih je banska uprava namenila porabi za urejanje hudournikov. Kakor druga javna dela, se financirajo tudi hudourniška dela v prvi vrsti s sredstvi sklada za javna dela in bednostnega sklada. Znesek 735.000 din je torej le en del kreditov, ki se bodo porabili za urejanje hudournikov.

Komisija za agrarne operacije je po poročilu komisarja g. Pokornja imela predvsem opravka s komasacijami poljedelskih zemljišč in z ureditvijo gospodarstva na skupnih zemljiščih. Izvedena je bila komasacija

v Podlogu na površini 89 ha. To je bila prva komasacija v Beli Krajini.

Glavna ovira, da se kmetška posestva ne morejo gospodarsko dvigniti na primerno višino, so razkasanost posestev, neurejene posestne razmere in nepotrebne služnosti. S tem v zvezi je otežkočena vsaka melioracija v širšem obsegu. Zaradi teh nedostakov trpe vse naše dolinske kmetije. Izvedba komasacij poljedelskih zemljišč je zaradi tega med glavnimi nalogami komisije za agrarne operacije. Druga glavna naloga je skrb za naše agrarne skupnosti (sreznje), ki so kot lastnice planin in domačih pašnikov nosilce našega pašništva. Komasaciji poljedelskih zemljišč v Cerkljah ob Krki, Črešnjici in Zasapu na površini 520 ha ter v Jernejevi vasi, v črnomeljškem okraju na površini 80 ha sta v delu in bosta zaključeni v prihodnjem letu. Pri komasaciji v Beli Krajini se bo pričelo s sistematičnim rekvitiriranjem belokranjskih stelnikov Stelniki zavzemajo v Beli Krajini okoli 20 odstotkov celotne površine. Po komasacijskem načrtu naj se ti stelniki, ki so zdaj s praproto, resjo, brezami in ničrednim grmovjem zaraščeni, preuredijo postopoma v travnike in gozde.

Nadaljevala se bodo začeta melioracijska dela, in sicer: očiščevalne naprave na komasacijskem ozemlju v Cerkljah ob Krki, Črešnjici, Zasapu in Turški vasi, planšarski stanovi in hlevi, ter koče na planinah Lipanca, Prevole, Planince, Pungrat, Javornik, Ribniška in Grofovo planina, sirarne na planinah Velo polje, Bitenjska planina, Jezero, Jelje in Kerk ter naprave za vodno preskrbo nekaterih planin.

Na današnjem dopoldanskem zasedanju je bilo v razpravi poročilo načelnika prosvetnega oddelka g. dr. Sušnika. Prosvetni oddelki ima po tehničnem najvišji proračun, in sicer vsoto 26.364.700 din. Po stanju dne 1. novembra 1939 je bilo v dravski banovini 871 sol, torej 3 več kot lani, 55 otroških vrtcev in 21 zavetišče, torej skupaj 947 ljudskošolskih in njim sorodnih enit. Poleg tega je še 12 ustanovljenih, a še neodprtih ljudskih sol in zavetišč. Vse ljudske šole, vrtci in zavetišča imajo skupaj 2937 učilnic, manjka jih pa še 1312. Zaradi pomanjkanja učilnic se mora na mnogih solah vršiti menjalni pouk, kar močno ovira redno šolsko delo.

Učiteljstvo in učitelje je bilo dne 1. novembra 1939 4332, in sicer 1509 učiteljev in 2823 učiteljic. V oddelkih poučuje le 3907 učiteljev moči, kar je vseh oddelkov 4135, manjka še 288 oddelkovnih učiteljev. Po pomanjkanju bo občutno še nekaj let, kajti vsi abiturienti so bili nastavljeni, ob koncu leta pa bo prišlo z učiteljstvom kvečjemu do 40 novih učnih moči.

V začetku tega šolskega leta je bilo v ljudskih solah 185.824 otrok, in sicer 93.222 učencev in 92.602 učenki. V šole se ni vpisalo 907 otrok. Preteklo šolsko leto ni izdelalo 18,8% vseh otrok, a z redom nemerno iz vedenja je bilo redovanih 0,4% vseh otrok. Šolski obisk je znašal 88,1%.

Meščanski sol je v banovini 43 državnih in 8 zasebnih. Na vseh teh solah je bilo ob začetku šolskega leta 9182 učencev in učenek, in sicer 4834 učencev in 4348 učenek, v zasebnih solah pa 1266 učenek. Učencev in učenek je bilo 177 manj kakor lani. Na meščanskih solah je 43 upraviteljev, 190 učiteljev, 29 absolviranih filozofov, 18 honorarnih učiteljev filozofov, 88 ljudskošol-

skih učiteljev, 13 učiteljice ženskih rošnih let in 19 honorarnih strokovnih učiteljev. Ob koncu oktobra je bilo nastavljenih še 9 absolventov višjih pedagoških sol, tako da je na državnih meščanskih solah 419 učiteljev in učiteljic. Na teh solah manjka še okoli 60 učiteljev.
Srednjih državnih sol je 14, in sicer 10 popolnih, 2 s prvimi petimi razredi, 1 s prvimi šestimi razredi in 1 s prvimi sedmimi razredi. Učencev je na srednjih solah 12.037, in sicer 8060 učencev in 4007 učenek. Oddelkov pa je 283. Število učencev je naslo za 337, število učenek pa je padlo za 24. V starih nedržavnih srednjih solah je skupaj 412 učencev in 620 učenek. Število gojencev na teh solah je padlo za 68. Na vseh srednjih solah je vpisanih zdaj 13.089 gojencev v 311 oddelkih. Državni učiteljski imata letos 264 učencev in 141 učenek.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 14. februarja: Valentin. Zdravko.
DANASNJE PRIKREDITVE
Kino Matica: Banjo in kitare
Kino Sloga: Klis s severa
Kino Union: Strah na gradu
Angleško društvo občni zbor ob 20. v društvenih prostorih Tavcarjeva ul. 12
Sadjaraka in vrtnarska podružnica: predavanje vis. sod. svetnika dr. Pajniča »O udomačenju naših divjih rastlin na lepotečnem vrtu« ob 19. v kemističnem dvoranu I. drž. realne gimnazije (realke) v Vego-vi ulici
Ljudska univerza: predavanje prof. dr. Svetozarja Lešica »Aktualni geopolitični problemi na jugovzhodu Evrope« ob 20. v mali Filharmonični dvorani
DEZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trn-kovci; dr. Mostni trg 4, Ustar, Selenbur-gova ulica 7.

Snežne razmere

Poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljub-ljani in Mariboru, SPD in JZSS
14. februarja 1940.
Ratece-Planica 870 m: -20, jasno, 75 cm snega, pršice, skakalnica uporabna
Planica-Slatine (Dom Ilirje) 950 m: -19, jasno, 110 cm snega, pršice
Planica-Tamar 1108 m: -19, jasno, 130 cm snega, pršice
Kranjska gora 810 m: -18, jasno, mirno, 80 cm snega, pršice
Podkoren 800 m: -18, jasno, 65 cm snega, pršice
Bled 501 m: -16, barometer pada, obla-čno, mirno, 58 cm snega, pršice
Pokljuka 1380 m: -18, jasno, mirno, 135 cm snega, pršice
Radovljica 470 m: -17, oblačno, 68 cm snega, pršice
Bohinj-Sv. Jžnez 580 m: -16, jasno, mir-no, 95 cm snega, pršice
Bohinj-Zlatovog 530 m: -11, jasno, 90 cm snega, pršice
Dom na Konini 1520 : -22, oblačno, 190 cm snega, pršice
Dom na Krivcu 1700 m: -20, jasno, 170 cm snega, pršice
Kofa na Veliki planini 1558 m: -21, jas-no, 140 cm snega, pršice
Polzevo 620 m: -15, oblačno, 71 cm snega, pršice
Bleke 900 m: -8, barometer pada, obla-čno, vetrovno 50 cm snega, pršice
Sokolški dom 1100 m in Ruška koča 1219 m: -14, megleno, 75 cm snega, pršice
Pohorski dom 1030 m in Mariborska koča 1080 m: -18, megleno, 60 cm snega, pršice
Sv. Lovčene na Pohorju 488 m: -19, obla-čno, mirno, 49 snega, pršice
Ribnica na Pohorju 715 m: -15, jasno, mirno, 47 cm snega, pršice
Senjorjev dom 1522 m: -24, oblačno, ve-trovno, 100 cm snega, pršice
Rimski virelec 580 m: -15, jasno, mirno, 49 cm snega, pršice
Peca 1634 m: -16, jasno, mirno, 110 cm snega, pršice.

Iz Radeč

Občinski sejem v Radečah. V pone-deljek je bil v Radečah občinski občinski sejem, ki je bil pravi dobro obiskani. Kup-dije so se živahno sklepale zlasti na živin-skem sejmju, kjer je bilo prodanih precej živine. Goveja živina se je precej podra-žila. Lepi voli so bili po 6 do 6,50 din za kg žive teže, srednji voli po 5 do 6 din, slabše vrste pa po 4 do 5 din. Večinoma se je prodajalo pa kar po čez, tako zlasti krave in teleta, ki pa so bila tudi razme-roma dražja, kakor še pred kratkim. Tudi ostali del sejma je bil zelo dobro zaseden po raznih kramarjih, ki so sredi trga raz-stavili svoje stojnice in blago, katerega so razprodali v precejšnji množini števil-nim sejmjarjem, ki so prihajeli v Radeče kljub precejšnjemu mrazu. Na svoj račun so kakopak prišli zlasti naši gostilničarji, ki so številnim gostom prodali mnogo pi-jače in jedi.
Zaradi velikih snežnih zametov - slab šolski obisk. V noči od ponedeljka na torek in tudi istega dne je snežilo ves dan, ponekod so nastali tudi snežni zameti. Ker snega ni bilo mogoče izorati, je bil šolski obisk zelo slab. Manjkalo je več kot po-lovica otrok. Vrhnovec pa tudi otrok iz okolinskih hribov ni bilo v šoli. Novega snega je do večera zapadlo čez 20 cm, to-da sneži še vedno po malem in je podoba, da ga bo še več. Obeta se nam torej huda nova zima, zato ne pozabimo na uhohe ptičke, od ak lakote in mraza bivajo pre-mrte okoli naših domov.

Iz Metlike

Odlečen gost v Splitu. V Split je pri-pel holandski biolog dr. Rabbenmacher. Prišel je iz Holandske Indije in bo ostal v našem Primorju vse leto zaradi znanstve-nih proučevanj.
Zvočni kino v Metliki. Zaradi odsot-nosti kinopodjetnika g. Cvelbarja bo zvočni kino začasnó prenehal z rednimi pred-stavami. Prva naslednja predstava bo na svetno nedeljo s filmom »Sirota, mala bo-tanšica« s Shirley Temple v glavni vlogi.

Borzna poročila

Curib, 14. febr. Beograd 10. Pariz 10.0175. London 17.68. New Yrk 448. Bruselj 75.20. Milan 22.52. Amsterdam 237. Berlin 178.75. Stockholm 106.20. Oslo 101.32. Kodanj 86.15. Sofija 5.50. Bukare-šta 3.35.

Banjo in kitare

Premiera! Dick Powell, Pet O'Brien, Priscilla Lane
Humor, muzika, pleš, zabava — vse to vam nudi ta film, da se lahko vsaj
začasno iznebite sedanjih skrbi. Ob 16., 19. in 21. uri. KINO MATICA tel. 2124

KLIC S SEVERA V glavnih vlogah: Richard Arlen, Beverly Roberts ter izvrstno dresirana pesa Buck in Rin-tin-tin jun.
Film je prirejen po znanem romanu pisatelja J. Oliver Curwooda. Filmska drama z daljnega severa, kjer se bore ljudje in živali
za svoj borni obstanek. Za njih velja samo en zakon: »Ubij, sicer boš ubit!« Film brutalnih pustolovčin, velikih opasnosti,
hrepenečih ljubezni in nelzmiernih prirodnih krasot. — Kot dopolnilo: **KRVNA OSVETA**, film iz življenja železnih gangsterjev.
Borba ljudi, ki se ne strašijo smrti ter poznajo le svojo dolžnost! — Premiera danes! Kino Sloga, tel. 27-50. Ob 16., 19. in 21. uri.

Briljantna in duhovita komedija — mojstrovina znamenitega režiserja René Claira
Strah na gradu Robert Donat — Jean Parker
Danes ob 16., 19. in 21. uri.
KINO UNION — Tel. 22-21

DNEVNE VESTI

— Novi davčni zakon se v bistvu ne
more izpremeniti. Finančni minister dr. Su-
tej je sprejel v ponedeljek zastopnike go-
spodarskih zbornic, ki so mu izročili spo-
menice vseh zbornic, nanašajoče se na novi
davčni zakon. Spomenica je bila izročena
tudi trgovskemu ministru in predsedni-
stvu vlade. Finančni minister je deputaciji
izjavil, da se sklicana v kratkem konfe-
renca strokovnjakov finančnega minist-
stva in strokovnjakov trgovinskih zbornic,
da se to vprašanje temeljito prouči, ob-
enem je pa izjavil, da se novi davčni zakon
v bistvu ne more izpremeniti. Pač pa bo
ministrstvo rado izpremenilo vse tehnične
napake in nedostatk. Tudi glede pridob-
nine se v novem zakonu ne bo nič izpre-
menilo.

— Prošnja poštni upravi. Iz Celja je
nam bilo poslano večeraj ekspresno pismo,
ki je prineslo s precejšnjo zamudo. V Celju
je bilo oddano na pošto v ponedeljek ob
23. v naše uradno uradno uradno uradno
ljudno večeraj ob 13.30. Ker to ni prvi pri-
mer, da se našemu uradnemu namenjen-
emu ekspresnemu pismu neke zataknje in
neka časa obide, prosimo pošto upra-
vo, da poskrbi, da bodo prihajala v bo-
doče ekspresna pisma brez zamude.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list
kr. banke uprave dravske banovine« št.
13. z dne 14. t. m. objavlja pravilnik za
izvrševanje uredbe o odpisu zastanovkov
davkov, taks in kazni za davčna in taksa-
na kaznivá dejanja ob koncu let 1937. oz.
1939. pravilnik o sprejemanju neplačanih
učen in o načinu plačevanja vzdrževalni-
ne za učenke v gospodinjstvih solah, spre-
me in dopolnitve v pravilniku za iz-
vrševanje določb tar. post. 62. takse tar-
tarifne k zakonu o takсах razpored v dr-
žavnem svetu za leto 1940 in razne objave
iz »Službenih novic«.

— Iz notarške službe. Službo javnega
notarja nastopi 19. t. m. v Metliki g. An-
ton Jakopič.

— Odvetniška vest. Vpisani v imenik
advokatov s sedežem v Ljubljani g. Jože
Ile.

— Sprememba naziva pošte Markovci
pri Ptiju. Pošta Markovci pri Ptiju spre-
meni dne 1. III. 1940 svoj naziv v Sv. Mar-
ko nize Ptija.

— Uredba o državnih tiskovnicah.
V ministrstvu javnih del je pripravljena
osnutek uredbe o ustanovitvi in organiza-
ciji državnega podjetja za izdelovanje ce-
menta. Osnutek določa, da tvorijo vse dr-
žavne tvornice cementa dejanski eno dr-
žavno podjetje, ki naj se ustanovi iz sred-
stev državnega cestnega fonda in ki naj bo
pod nadzorstvom ministrstva javnih del. Za
novo podjetje naj bi veljale vse zakonske
določbe, ki veljajo za privatna industrijska
podjetja, samo da bi najbrž ne plačevalo
davkov. Namen podjetja je, omogočiti čim
cenejšo izdelavo cementa za državne po-
trebe.

— Vinsko letina v Primorju. Lani je
znajša vinski pridelek v Primorju 726 hl.
Vinska letina je bila v splošnem slabša od
predlanske približno za 12%. Predlanskim
so pridelali v Primorju 104.400 hl vina več
kakor lani. Zaradi državne trošarine se je
vino v Dalmaciji podražilo.

— Kolektivna razstava Jugoslavije na
velesjemu v Leipzig. Pogajanja s poedin-
mi tvrdkami, ki se udeležijo letošnjega vele-
svoja v Leipzig so zaključena. Razstav-
ljalec bo letos 3500. Kolektivne razstave
so pripravile Holandska, Belgija, Švica,
Italija, Jugoslavija, Grška, Bolgarija, Slo-
vaška, Letonska, Madžarska in Česko-
moravski protektorat. Razen tega se ude-
ležijo letošnjega pomladanskega velesvoja
razstavljajci iz 15 drugih držav.

— Dviganje potopljenege rušila »Ljub-
ljana«. V Šibeniku je prišel večeraj zjutraj
iz Trsta baron Banfield, ki je priskrbel
v Trstu vse potrebne naprave za dviganje
potopljenege rušila »Ljubljana«. Dviganje
se bo pričelo prihodnji teden in dela bodo
trajala okrog 20 dni.

— Karlovec dobi aerodrom. Mestni od-
bor Aerokluba v Karlovcu je imel v poned-
eljek občni zbor, na katerem se je ob-
ravnavalo vprašanje zgraditve aerodroma.
Zemljišče je že izbrano in tudi nekaj de-
narja za graditve aerodroma ima Aeroklub
že na razpolago.

— Ljudska univerza v Ljubljani bo
imela svoj letni zbor z običajnim dnevnim
redom, dne 20. t. m. ob 18. uri na Državni
trgovski šoli (Gregorčičeva ulica). Odbor.
* Visoka leta zavredne Slovenke. Danes
praznuje na Bledu svoj 86. rojstni dan za-
vedna Slovenka gospa Julija Sartoryjeva.
Na Bledu preživlja jesen svojega življenja
s svojo hčerko pri sinu in je vključ vso-
ki starosti še izredno zdrava in čila. Živo
se zanima za »Jutro« in »Slovenski Na-
rod«. Pri tako visokih letih šiva, piše in čita
brez ocal. Njen humor in vesela narava
sta živ izraz njenega življenja. Pred sve-
tovno vojno je živila v Ljubljani, kjer je
v strogo narodnem duhu vzgojila sina in
hčerko. Sin Ferdo, ki živi v New Yorku,
je stalni podpornik Sokola Ljubljana II.
Jubilantka je že okrog 25 let vdova in živi
od skromne pokojnine, vendar je na stara
leta zadovoljna v svobodni državi. Ob viso-
kem prazniku se jo spominjamo številni
priatelji iz iskreno željo, da bi tako čila in
zdrava učakala še mnoga vesela leta!

— Se o povišanju železnih tarif. Vče-
raj smo poročali, da se pripravljajo novo
povišanje železnih tarif, ki naj bi bilo
utemeljeno s tem, da mora železnika
uprava plačevati premož dražje kakor
prej. Ta vest pa ni točna. Naši premo-
žniki dobavljajo železniki upravi pre-
mož se vedno po starih cenah, določenih
pred dvema letoma in veljavnih od 1.
aprila 1938. Po teh cenah ga bodo dobav-

ljali do konca marca. Za novo proračun-
sko leto pa cene še niso določene, ker
sprejema železnika uprava še do 16. t. m.
ponudbe premožnikov za dobavo pre-
moža v letu 1940-41.

— Velika zamuda beograjskega brzovla-
ka. Beograjski brzovlak je imel danes
zopet veliko zamudo in sicer 140 minut.
V Ljubljano je prišel šele okrog 11.30.
Ne smemo se čuditi, če imajo večje za-
mude vlaki na takih progah, kakor je re-
cimo liška, pač pa je čudno, da ima brzov-
vlak na progi Beograd — Zagreb — Ljub-
ljana tako pogosto velike zamude, če le
zapade nekaj centimetrov sneha in če ne-
koliko bolj pritisne mraz. Ali bi se ne
dale te zamude odpraviti?

— Vlom v lovsko koč. Pred dnevi je
vlomil tat v lovsko koč Janka Sumija iz
Lesc. Iz koč v gozdu nad Sv. Petrom v
brezniki občini je vlomilec odnesel dve
sivi odeji, več žile, nožev in vilic, nekaj ma-
sti, sladkorja, moke in riža, steklenico pe-
troleja, uro budilko, sivo volneno jopico,
šest servijet, nekaj praznih steklenic, se-
kuro in ključavnico. Vlomilec, ki je bil naj-
brže kak domačin, je oškodoval lastnika
za okrog 1000 din.

— Smrt neznanega berača. Oni dan je
prišel v Delce v gornjegranski okraju
okrog 65 letni berač majhne cokane postave.
Berač, ki je bil videti precej bolan, se
je zavlekel v listnik posestnika Bastla,
kjer pa je ponoči umrl. Pri njem so našli
samo nekaj drobtin, dokumentov na no-
benih. Ljudje v okolici so pripovedovali,
da je berač večkrat pravil, da je doma z
Brezji na Gorenjskem. Trunlo so pokopali
na pokopališču v Smartnem ob Dreti.

— Nesreča. Mestni reševalci so sredi pre-
peljavi v bolnico 19letnega mizarskega va-
jenca Franca Kariča, zaposlenega v Roj-
novi tovarni v Kolodvorski ulici. Fanta je
zgrabila in vrgla ob tla transmissija, da
je dobil hude notranje poškodbe. — V Kranjs-
ki gori je doživel hudo nesrečo žagar
Lovro Hlebanja. Pograbila ga je cirkular-
ka in mu odrezala prste na levi roki. —
9letni posestnik sin Janez Debevec iz
Begunji pri Cerklji si je pri smučanju zlo-
mil levo nogo. — Na Vrhniki je padel na
cesti brezposelni delavec Janez Langeval-
ter in si zlomil levo nogo. — V Ljubljani
pa je padla na ulici trgovka Darinka Vdo-
vič in si zlomila desno roko.

Jutri
Natakarški p'es
Kazina Ob 21.30

— Zasedovanje pohajč in tat. Po čno-
maljskem okraju se klati neki Franc B.,
ki se izdaja za tesača, je pa na vevaren tat
in delomrnez. Franc, ki igra tudi na
harmoniko, krade vse, kar doseže. Oni dan
je prišel v hišo posestnika Josipa Ivaneti-
ča v Sodnji vasi pri Semčju, kjer je tudi
prenočeval. Naslednje jutro pa so preno-
čevalca pogrešili, z njim vred pa tudi go-
spodarjevo zimsko suknjo, hlače, par usnjih
tlačil, gamaš in nekaj perila. Tat je vzel s
seboj na pot tudi pet suhih klobas in hle-
bec kruha.

— Dve žrtvi zime. Iz Karlova se je po-
topil v Slavonko Poljevo usledni gost
Stjepan Toman. Krenil je po bližnjič iz
polja, na ga je zalotil mraz in začel je
Vso noč je gasil snež. Sledilo je pa omag-
al in ostal pod drevesom kjer je zakuril
ogni. Toda kmalu mu je ogenj usnel
in ker je prišel k hud mraz je Toman
zmrznil. Do poti, vodeče v vas, kamor je
bil namenjen, je imel komaj 80 m. V po-
nedeljek zvečer je na zmrznil v Gorjem
tlačku na Hrvaškem premožni kmet Ma-
to Pavlek. Bil je udan pljači in tudi v
ponedeljek ponoči se je doma neop. Dru-
g jutro so ga našli sosedje blizu vasi zmrz-
njenega.

— Oče ubil gluhonemnega sina. V vasi
Revišči srez Krizevec se je zgodila v
hiši kmeta Josipa Samardžije druzinska
tragedija. Samardžije se je s svojimi
gluhonemnim sinom Josinom. Med nemi-
je oče pogrešil polno in udaril sina na
glavi, da ga je obšla kri. Drugo jutro je
sin umrl. Oče ni bil očitno pri sebi.

— Orkanska burja in snež. Pri nas
po tolih, naravnost pomladnih deževih
je la plahiti v ponedeljek ponoči v Primor-
skem Primorju orkanska burja. Ki je ni-
nesla tudi snež. Vse promet na kopnem
in na morju je bil ustavljen. Nekateri av-
tomobili so krenili na pot, na plo-
mogli dometi do cilja. Zopet so bile pre-
trgane tudi nekatere telefonске zveze. P.
tišnil je občuten mraz in večer je v Primor-
skem Primorju še vedno snežilo. Vse pre-
met je bil ustavljen na progi med Grača-
cem in Kninom.

— Iz Ljudske univerze. Koncertni te-
g. mala dvorana Filharmonije. V sredo dne
14. t. m. bo ob 20. uri predval v prof.
dr. Svetozar Hlešč o svoji: Aktualni geo-
politični problemi na jugovzhodu Evrope.
Vstop prost. 102-n.

Zanimati naše koncertne poslušalce. Pre-
kov kitarski večer bo v ponedeljek 18. t.
m. ob 20. uri v mali Filharmonični dvo-
rani. Predprodaja v knjižarni Glasbene
Matiče.

— Važno opozorilo za rezervne oficir-
je! Dravi ob 20. bo v dvorani »Zvezde« va-
žno predavanje za rezervne oficirje. V smi-
slu navedbe komande dravske divizije
oblasti se udeležba na tem predavanju ob-
vezna za vse rezervne oficirje glavnih ro-
dov (pehotci, topničarji, konjeniki, inženjer-
stva in letalstva). Pri vstopu je oddati na
osminko pole napisano ime z vojaškim člo-
nom radi nadaljnje evidence vojne oblasti.
Pričetek predavanja bo točno ob dvanajsetih.
— V S. Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani
pri frančiškanskem mostu se sedaj nahaja
optik in urar FR. P. ZAJEC, torej ne
več na Starem trgu. — Samo kvalitetna
optika.

— Vabimo na prosvetni večer godbe
»Zvezde«, ki se vrši v soboto, 17. februarja
1940 ob 20. v dvorani gostilne »Keršič« v
Sisk, Frankopanska ulica. Spored je pe-
ster, vstopnina nizka. 103-n

— »Klic s severa«. Film izrednih pri-
rodnih krasot, prirejen po znanem romanu
pisatelja Jamesa Oliverja Curwooda, ki ob-
ravna hudo borbo za obstanek na skraj-
nem severu, kjer je v veljavi samo en za-
kon: »Ubij, ker sicer boš ubit!« To je pra-
davní zakon na severu, ki velja še danes.
Zivljenje na severu zahteva od slehernega
vso moč, ki je potrebna borem; sla-
bi so že vnaprej zapisani smrti. Klic s
severa je klic reke Yukona, ki mu vsako
podleže. To je klic opasnosti in ljubezni.
Brutalne pustolovščine so polne pogibelji.
Naravne lepote bodo pa vsakogar očarale.
V filmu sodelujeta dva izborna dresirana
psa, in sicer poznani »Buck« in »Rin-tin-
tin« jun. Ljubitelji lepih in napetih filmov
bodo prišli tokrat v kino »Sloga« na svoj
račun. Kot dopolnilo se predvaja film iz
življenja železnih gangsterjev v Ameri-
ki: »Krvava osveta«. 564

— Ujeto, zabavno Nusičev veseloigro
bodo ponovili v šentjakobskem gledališču
na splošno željo še v soboto 17. ob 20.15
in v nedeljo 18. ob 15.15. Ker sta bili tudi
zadnji predstavi popolnoma razprodani in
je spet odšlo mnogo ljudi brez vstopnic,
jih kupite še vnaprej. Vstopnice lahko re-
servirate od danes dalje v društvenih pro-
storih v Mestnem domu.

— Dihurja s pastjo vred ukradel. Za-
kupnik lovčica na Barju je nastavl blizu
Crne vasi več pasti dihurjem, ki so pri-
hajali nad jajca do hč. Ker je dihurjeva
koža vredna tudi nad 200 din, je hotel
delavec L. prehiteti lovca. Ko je zapazil
v snegu past, je hodil dan za dnem na
prežo že zarana in pred dnevi je res za-
gledal ujetega dihurja. Dihurja je ubil, s
seboj pa je vzel tudi past, ki jo je nastavl
na svoji parceli poleg hiše. Ko je kasneje
prišel lovec pogledat nastavljeno past, je
po dihalah opazil, da se je dihur ujel in je

seveda tudi takoj ugotovil, da je bil ukra-
den. Zdal so tatu izsledili in ga izročili
sodišču.

— Tatvine. Iz gostilne poleg gorenj-
skega kolodvora je nekdo ukradel Minku
Berglje oboje ročno torbice, v kateri je
imela nekaj gotovine, več slik in nekaj
ključev. — Iz polistijske hiše št. 40 na Vo-
dovodni cesti je tat ukradel D. le im 250
dinarjev vredne zimske čevlje iz rjavega
usnja. — Božena Bernard, stanujoča na
Tyrševi cesti 127. pa je prijavi, da je
neman alikovec ukradel iz stanovanja 600
dinarjev vredno, zlato zapustno uro in 150
dinarjev vredno ženske oblike idre halje.

MALI GLASI
Slovenski narod
Slovenski narod
Slovenski narod

Male glase
Slovenski narod
Slovenski narod
Slovenski narod

Male glase
Slovenski narod
Slovenski narod
Slovenski narod

Celnik: inž. Pipan Lev. I. podnačelnik:
Pristov Janez. II. podnačelnik: Varl Ru-
dolf. načelnica: Hafner Anica, podnačeln-
nica Pohar Silva in Jeram Klavdija ter
več prednikov, odbornikov in namestni-
kov, ki so krevko prišli za delo. — Dravi
ob 20. uri bo v Sokolskem domu zopet
zanimivo predavanje. Predaval bo naš
stari znanec brat Vekoslav Bučar iz Ljub-

ljane o temi: »Kaj je nevtralnost«. Ker je
snov predavanja zelo aktualna, se prič-
kuje velika udeležba sokolskih pripad-
nikov in občinstva.
— Nov val mraza: Po močni odjugi, ki
je trajala kakih 10 dni, je zopet nastopil
hud mraz. Iz Doline brste strupen zana-
ni veter. Po malem tudi sneži. Dosedaj se
je nalezelo okoli 25 cm izbornega pršica.

Zasledovanje morilca Haceta

Hace je prodajal svoj roparski plen dalmatinskih krošnjarjem

Celje, 14. februarja.
Orožništvo in policija z vso intenzivnost-
jo zasledujeta zloglasnega razbojnika Jo-
sipa Haceta, ki je v ponedeljek zvečer na
Spodnji Hudijski pri Celju umoril orožni-
skega podnarednika Ivana Medena.

Dosedanja preiskava je pokazala, da je
Hace izvršil v zadnjem času celo vrsto vlo-
mov in tatvin v Celju in celjski okolici.
Ukraden blago je prodajal dalmatinskim
krošnjarjem. Večkrat so našli pri nekem
krošnjarju suknjici, ki ga je bil krošnjar
kupil od Haceta. Ugotovili so, da je suk-
njic last g. Kottowitza, poslovodje vele-
trgovine Zanger v Celju. Hace je urade-
ta suknjic pri vladu, ki ga je izvršil v
noči od petka na soboto v pisarno trdke
Zanger na Masarykovem nabrežju. Pisar-
nega stroja znamke »Adler«, ki ga je bil
Hace tudi odnesel iz pisarne, še niso našli.
Tudi vladu, ki ga je Hace izvršil v noči od
nedelje na ponedeljek v Banovo trgovino
v Vojniki, je pojasnjeno. Skoro vse manufak-
turno blago, ki ga je bil Hace odnesel iz
Banove trgovine, so našli večeraj pri dal-
matinskih krošnjarjih, ki so kupili blago od
Haceta. Krošnjarje so aretirali.

Vse kaže, da je izvršil Hace v noči od
petka na soboto tudi vladu v hišo na Cin-
karniški poti št. 2, kjer stanuje železniški
uradnik Janko Hočevar. Pred dnevi je tudi
vlomil v hišo višjega poštnega kontrolorja
v p. Iva Gamsa na Mariborski cesti v Ga-
berju in ukradel Gamsu kolo. To kolo sta
našla orožniki podnarednik Ivan Meden in
orožniki kaplar Franc Mauko v ponedeljek
popoldne v Trnovljah pri Celju. Ljudje so
jim opisali moškega, ki je bil pripeljal
tja kolo in izgnil. Orožnika sta pozneje
opazila onega moškega, ki je korakal pred
njima po cesti proti Celju. Bil je Josip
Hace. Na Spodnji Hudijski je zavil z držav-
ne ceste nilmo Gluščeve hiše v klet in stop-
pil v sobo, v kateri je našel dva dalmatin-
ska krošnjarja. Ponudil jim je v nakup
del blaga, ki ga je bil v prejšnji noči ukra-
del pri vladu v Banovo trgovino v Vojniki.
V tem se je pojavil pri vratih orožniki
podnarednik Meden. V naslednjih trenu-
kih se je bliskovito odigrala tragedija, ki
je zahtevala življenje vzornega orožnika
Medena.

Policija in orožništvo sta pred kratkim
»čistila« stiri Hacetove pajdase, s katerimi
je Hace izvaževal razne vlome in tatvine.
Hacetkava bo gotovo razkrila še mnogo
Hacetovih zločinov, med katere spadata
najbrž tudi dvojna roparska umora v Se-
sah pri št. Pavlu pri Preboldu in v Med-
laga pri Celju ter nedavni roparski umor
v Stilih Braslovcah.

Tupilo umorjenega orožnika Medena so
obdelovali večeraj ob 13. v mrtvašnici na
okoliškem pokopališču. Ugotovili so, da sta
dve krogi zadeli Medena v prsi, tretja pa
v trebuh. Prvi dve krogi sta mu tudi pre-
bili legitimacijo in beležnico, ki ju je imel
v prsem žepu in pet bankovcev po 100
dinarjev, ki so bili shranjeni v beležnici.
Hace Medena so položili danes ob 14. na
okoliškem pokopališču k zadnjemu po-
čitku.

Pozivamo vse, ki bi morda kje opazili
morilca Josipa Haceta, da to takoj sporoče
orožnikom ali policiji.

Dalmatinska krošnjarja, ki sta bila pri-
č. umrta v Spod. Hudijski, sta 25letni Iso

Dunjak in 42letni Mato Antunović. Dun-
jak, ki je večeraj po fotografijah spoznal
Haceta kot morilca, je bil med zaslišanjem
končno priazen, da je bil tri dni v Haco-
tovi družbi. Dunjak je prinesel v ponedel-
jek, nekaj ur pred umorom v svojo sobo,
kjer je prišlo do zločina, večjo množino
perila, ki ga je Hace ukradel v noči na
ponedeljek pri vladu v Banovo trgovino
v Vojniki. Izgleda, da je Dunjak pomagal
Hacetu pri vladu. Policija je večeraj areti-
rala okrog 40 dalmatinskih krošnjarjev,
ker nujno sumi, da so nekateri pomagali
Hacetu pri vladu in celjski okolici.

Ko se je davi, še v mraku, peljala de-
lavka Vrbovska, zaposlena v Westnovi
tovarni s kolesom iz Leva na delo, jo je
pri železniškem prelazu v Medlogu ustavil
neznanec in jo preiskal, če bi našel pri
njej denar. Ni pa imel sreče. Nato je pre-
gledal tudi kolo, ko pa je ugotovil, da je
defektno, ga ji je pustil. Preden je izginil
v temo je Vrbovska zagrozil: »Gorje ti,
če komu poveš, v katero smer sem šel!«
Verjetno je, da je bil ta človek zasle-
dovan Anton Hace.

Iz Celja

— Uprizoritev Straussove operete »Ci-
gan barona« se bo pričela drevi ob 8. v
celjskem gledališču. Gostovalo bo maribor-
sko Narodno gledališče. Predstava je za
abonma.

— Nov sneg je zapadel v Celju in celj-
ski kotlini v noči od ponedeljka na torek.
V dolini je na novo zapadlo okrog 10 cm.
na hribih pa 15 do 20 cm snega.

— Uradništvo celjske cinkarne je daro-
valo moški podružnici Družbe sv. Cirila in
Metoda v Celju 460 din v počastitev spo-
minja pokojnega g. dr. Bele Stuhca, očeta
kolege inž. Stuhca v Celju.

— Nesreča. V Lasah pri Sv. Petru na
Medvedovem selu se je ponesrečila 55letna
preužitkarica Marija Mahajnceva. Ko se je
grela pri peči, se ji je vnela obleka. Ma-
hajnceva je dobila hude opekline po levi
roki in levi strani telesa. Oddali so jo v
celjsko bolnico.

Iz Krškega

— Nov grob. V občinski bolnici je po
dolgi bolezni umrl te dni g. Marko Dežak.
doma s Trške gore pri Krškem. Že v zgod-
nji mladosti je kazal veliko zanimanje za
morje in se je pozneje res posvetil mor-
narstvu. Ob prevratu je bil kot prevelik
slovanofil interniran, pa se mu je posrečilo
pobegniti. Pri tem pa je izgubil ves svoj
prihranek in še pokojnino povrh. Zadnja
leta je opravljal posle hišnika in se s tem
preživljal. Umrl je v starosti 72 let. Zaradi
svoje nadarjenosti in duhovitosti je bil po-
voad priljubljen, posebno pa pri otrocih,
katerim je moral vedno pripovedovati svo-
je doživljaje. Pokopali so v ponedeljek ob
veliki udeležbi številnih prijateljev in znan-
cev. Mnogi med njimi so še služili pod
njim in vedo povedati, da je bil posebno
za Slovence posebej blaginja. Blagoga
pokojnika bomo ohranili v častnem spo-
minu!

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej
Najmanjši znesek 8.— Din

OBEHOVA JEDRCA
sortiran cvetlični med in me-
dico dobite najceneje v
MEDARJI
Ljubljana, Zidovska ul. 6. 501

FIZOL ZA KUHO
dobite poceni pri
SEVER & KOMP.
Gospodarska cesta 5
13. L.

Inserirajte
V

„SLOV. NARODU“

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

V Yorkvilleu, nemški četrti New Yorka

Nemški tajni agenti vodijo srdito tajno in neizprosno borbo s francoskimi in angleškimi

Posebni dopisnik francoskih listov v New Yorku Paul Bringuier je popisal, kako žive Nemci v newyorški nemški četrti, kjer je tudi središče nemških vohunov in agitatorjev, ki vodijo srdito, tajno in neizprosno borbo z zavezniki in angeli.

Vstopil sem v nemško restavracijo v Yorkvilleu, vse me je spominjalo na podobne lokale na Bavarskem Orkser je zaigral neko nemško pesem, nato pa Schubertovo vojaško koračnico in še »Deutschland über Alles«, katero so nemški vojaki peli, ko so naskakovali med svetovno vojno. Spremljevalec, ki me je pripeljal v lokal, je Nemec, neki bivši oficir, član »Jeklenih čelad«. Pobežni je iz Nemčije pred leti, njegova dva sinova sta bila umorjena v Berlinu 30. junija lani. Sedanjí režim v Nemčiji sovraži, toda končno je le Nemec, čeprav se je delal ravnodušnega, je le nekoliko poblebel od zvokih stare cesarske himne.

Opazil sem, da me mnogi opazujejo. Govoril sem angleški, toda naglas me je izdal. Slišal sem pritožbe mrmljanje pri mizah naokoli. Vsi so na mah vedeli, da sem Francoz. Spremljevalec mi je pospeševal, da bi bilo bolje, ako odideva. Odsšla sva.

V Yorkvilleu, nemški četrti New Yorka med 85 in 90. avenijo, Lexington in 2. avenijo živi 100.000 Nemcev, kakor bi živeli na Pruskem ali v Vestfaliji.

Citam imena nad trgovinami, sama nemška imena v izločbi družbe Hamburg Line je pod modelom ladje napis »Bremen

se je vrnila zdrava in čila domov.

Odsli sva s spremljevalcem v 85. avenijo. Snežilo je. Svetlobna reka na vogalu se je prizigala v presledkih.

Ni bilo prav, da sva šla v tisto pivnico, mi je rekel spremljevalec. To je star nemški lokal s preveč sentimentalnimi gosti. Vaša navzočnost jim je bila mučna. Mnogi so nasprotiki sedanega režima, toda vsi so Nemci. Vidijo svojo domovino v nevarnosti, toda vsako izmed njih bi vse storil, kar bi zmožal, da bi ji kakorkoli pomagal.

Yorkville je kakor staro nemško mesto iz prejšnjih časov. Nekakšen muzej, naselje, kakor da so nanj narodni socialisti pozabili in je zaradi tega hranilo vse tiptičnosti nemških mest iz starih cesarskih časov. To je nemško mesto brez nemške tajne policije, v katerem žive junjerci, socialisti, imperialisti in židje. Člani pivskih klubov in člani klubov bivših borcev ter člani pacifističnih lig. V mestu žive tudi nemške službe imajo svoj kotiček v Yorkvilleu. Tu se odpočijejo po nočeh oprezovanja v megleh pristaniščih, po dojem zasledovanju nasprotnih agentov v deževnih nočeh. Dobro vedo, da so varni tudi ob alarmu, ko jim preti nevarnost. Vedo, da bodo našli tovaršice, pribežališče, nakariva, ki bo uspel elektriko še ob pravem trenutku, in žensko, ki jim bo odprla vrata svoje sobe.

V nevtralni državi so in ni treba se jim

bati policije, ako ne delajo škandalov, toda njih borba proti francoskim in angleškim agentom in vohunom je srdita, tajna in neizprosna.

Od časa do časa izgine kdo v newyorški nemški četrti. Izve se, da se je izdal za Švicarja, v resnici pa je imel dokumente na ime Wilhelma Müllerja iz Hamburga ali na ime Johna Smitha iz Londna. Izdal se je za trgovca ali kaj podobnega, v resnici je bil ulanski oficir ali oficir v bivši nemški indijski armadi.

Nekaj časa nato najdemo Müllerjevo ali Smithovo truplo v Hudsonu s krogo v tilniku ali z nožem v srcu. Niti nemški niti angleški konzulat ne zahteva preiskave. Policija se ne muči z uradnimi spisi o takih dogodkih. To je hazardna igra. Igro, izgubljajo, dobivajo. To so vojaki na fronti, kakor oni ob Reni. Naloga nemških vohunov je, da iztaknejo tajnosti v tovarnah, katerih izdelujejo vojna letala za Francijo in Anglijo, da izvožajo, kdaj bo odšel transport in kje bodo letala nalozena, katere vojne ladje jih bodo spremljale. Organizirani je treba tudi sabotažo v podjetjih, ki delajo za zaveznike in širijo v Ameriki med najširšimi sloji nemško propaganda.

Francoski in angleški vohunski agentje morajo delovanje nemških agentov preprečiti ter nadzorovati zadnje nemške tovarne ladje, ki hočejo prodati blokado. Prizadevajo se tudi izslediti oprežila, v katerih se nemške podmornice in ženske križarke zalagajo z živimi in gorivom.

zajem računu po 4%, na vezanem pa po 5%. Če se postavijo proti temu 6% obresti posojil, se pokaže, da noben drug denarni zavod ne more nuditi take ugodnosti. To pa ima svoj vzrok v dejstvu, da zadruga nima plačane oseba, ker delajo člani upravnega odbora vse sami brezplačno.

Denarni promet je bil naslednji:

Prejemi: Gotovina 1. jan. 1939, hranilne vloge, tekoči račun, naložen denar, deleži, pristopnine, obresti naloženega denarja in upravnina 611.546,63 din. Izdatki: Gotovina dne 31. dec. 1939, hranilne vloge, tekoči račun, naložen denar, obresti hranilnih vlog, davki, upravni stroški — skupaj 611.546,63 din.

Bilanca dne 31. dec. 1939 pa izkaže tako: Aktivna: Gotovina 31. dec. 1939, posojila v tek, račun, naložen denar — skupaj din 459.673. Pasiva: Deleži, vloge na knjižice, vloge na tek, račun, rezervni sklad, bilančni prebitok — skupaj 459.673 din.

Dr. Zvonimir Janežič z Bleda je poročal, da je nadzorni odbor na seji z dne 25. januarja 1940 preizkusil pravilnost in točnost sklepnega računa za upravno leto 1939 in izjavila, da je pravilen in se ujemajo posamezne postavke z izveščili iz knjig. Nadzorni odbor se strinja s predlogom upravnega odbora, da se vsi prebitki v znesku 7.958,90 din pripisujejo rezervnemu skladu. Da je predlagal razrešnico upravnemu odboru, ki je bila soglasno sprejeta.

Sokolska kreditna zadruga je bila usta

novljena v okviru sokolske Petrevice petletke s soglasnim sklepom plenuma župne uprave in ravno takim sklepom župne gavnne skupščine. Pristop sokolskega članstva, ki zmore 100 din za delež in 20 za pristopnino, je tedaj obvezen. In če bi tudi te obveznosti ne bilo, je tu nezapisani paragraf sokolskega bratstva, ki nam narekuje to dolžnost.

Članstvo Sokolske kreditne zadruge v Radovljici tvorijo po večini državni in zasebni nameščenci, delavci in kmetje. Bogatajev med njimi ni. Zadruga nima upravnih svetnikov in ne generálnih ravnateljev, pač pa pet idealnih in požrtvovalnih sokol-

skih delavcev, ki vršijo vse posle popolnoma brezplačno, v zavesti, da s tem koristijo sokolskemu bratu, kadar je v težavah in v stili.

Po daljši debati so bila vsa poročila soglasno odobrena. V upravni odbor so bili izvoljeni naslednji bratje: Jakob Špicar, Franc Majhenc, Franc Cerar, Ljudevit Horvat, Ivan Bizjak in Pavel Olip. Namestnik: Stefan Barbarino in Anton Šolar. Nadzorni odbor: dr. Zvonko Janežič, Srečko Čop, Jože Vidmar, Jože Cvar, Ciril Pogacnik in Mirko Lazar. Namestnika: Franc Benedit in Ivan Jan.

Teško je življenje učiteljskih pripravnikov

Sesto leto že služi, pa ima 970 din kosmatih mesečnih dohodkov

Ljubljana, 14. februarja

Učitelj pripravnik na deželi ima mesečno 970 din kosmatih dohodkov. Plača mu ne zadostuje niti za najskromnejše življenje, kulturnim potrebam, ki naj bi jim zadostil kot inteligent, se mora pa povsem odpovedati. Položaj našega učiteljstva je nevarčen, zato je njegov pokret za zboljšanje plač več nego upravičen. Učiteljski pripravnik naravnost obupuje in naslavlja vso učiteljsko družbo, ki slika vso njihovo bedo. Kako živi učiteljski pripravnik na deželi, naj kaže pismo, ki ga je prejelo ljubljansko združenje te dni:

Na mejni službi sem že sedmo leto in sem imel v tem času poleg težkega življenja tudi velike skrbi za zdravje svoje žene. Žena je bolehal na posledicah poroda, zato sem moral lani januarja meseca v najhujšem mrazu odrediti prevoz žene v bolnico. Obol el sem tudi sam, za ženo pa so mi zdravniki radi dveh zelo nevarnih operacij svetovali boljše oskrbo. Prevoz z zdravniškim prevoznim je v enem samem dnevu znašal 1000 din. Za ženo sem doplačeval bolnici 30 din dnevno, čeravno znaša moja plača za tričlansko družino dnevno din 32. In kje so izdatki, ki sem jih imel pred prevozom žene v bolnico, ki sem jih imel z dvojnimi gospodinjstvom, ker žena po odpustu iz bolnice ni smela takoj v hribe, kjer službujem? Ostali je morala še dva meseca v mestu z otrokom. Po vrnitvi se je neno zdravstveno stanje zopet obrnilo na slabše. V tem času sva z ženo ubahala kako bi poravnala vsaj nekatero dolgove. Nekoč sem meseca avgusta posojilo v znesku 3000 din in sem nameraval odplačevati mesečno od prijemkov 150 din. Eni neresniči pa sledi rada še druga. Žena mi je ponovno zbolela, niso na to upali zdravniki drugače kakor z injekcijami. Po enomesečnem zdravljenju v bolnici je bila moja žena rešena smrti, ki je bila že blizu.

V času takih življenjskih pretresaljev človek sploh ne more in ne sme misliti na posledice. Še močnejše je stopilo v ospredje vprašanje, kje dobiti sredstva za poravnavo dolgov, za vodenje dvojnega gospodinjstva in za bodočo gospodinjstvo, ki naj bi bilo stanu primerno. Temu dodajam

dejstva, da žena ni v službi in da nima premoženja. Vsa tričlanska družina je odvisna od moje plače, ki je znašala 1. novembra 878 din 75 par, ker so mi ta mesec prikratk odtrgali 150 din, na račun posojila. Sesto leto že služim, uspešno delujem, dobesedno se borim za obstanek ter prejemam še vedno pripravniško plačo, na katero imam še prepevodi. Kljub nezmožnosti stanju, kljub skrbem za goli obstanek, ne trpi moje šolske in izven šolske dole. Nočem, da bi mladina in narod, ki nista kriva mojim razmeram, trpela radi mojega položaja. Zato z nezmanjšano vno mo pripravilam decel tudi letos šolsko kuhinjo in čim lepšo božičnico. Istočasno pa se vestno pripravim na ustanovitev kmet skega in gospodinskega nadarovalnega tečaja, čigar vodstvo bom prevzel. Človek, ki živi v takih razmerah in kljub temu vztraja pri delu, mora imeti jeklene živce.

Ob takem premišljevanju se vsiljuje gotova vprašanja: Čemu nimamo mi na mejni posebnih obmejnih, višinskih in draginskih doklad? Vse te tri dobrate namreč uživa učiteljstvo na drugi strani meje. Pri nas se o tem na žalost samo govori, niso pa se ne stori. Prav zato želi večina mladih delovnih moči čimprej v nizino, proč od meje, kjer so življenjske potrebine cenečije in kjer je v bližini zdravstva. Moji primer ni edinstven. Mnogo je že bilo in bo še takih v nebo kričečih primerov. Učiteljstvo pa moramo, da se s takim načinom ruši in uničuje idealno usmerjanje mladih učiteljskih moči.

Iz Kranja

Koncert Prelovčevih skladb bodo izvajali solisti ter ženski, moški in mešani zbor »Ljubljanskega Zvona« 21. t. m. v dvorani Narodnega doma v Kranju.

104-n

Zelje z dobrim okusom

Zelju ni težko ohraniti lepo, belo barvo in dober okus. Gospodinj pri kuhanju ni treba drugega, nego da kane nanj nekoliko kapljic citronovega soka.

Smrt lepe francoske pustolovke

Bivša pariška kraljica lerote Gisela Chantalova je bila stara šele 23 let, ko je umrla

V bolnici Labostere v Parizu je umrla nevarno bivša pariška kraljica lerote Gisela Chantalova stara šele 28 let. Že bila je življenjski vrtnice in postala pustolovka v najširšem pomenu besede. Norečevala se je iz vse Francije. Leta 1929 se je pojavila na rivi, kjer se je izjavljala za nezakonsko hčerko nekake francoske markize in znane pariške igralke. Bila je gojenka enega najbolj znanih pariških penzionetov, od koder je na pobemila V. Carnota, Nizzi in Desvignea. Je vzbujała splošno pozornost s svojo neposredno in temnimi očmi. Ko je bila na izvoženju za pariško kraljico lerote, je kupila kresno vilo, a bogat bratrstveni plantanik je poskrbel, da je dobila njena vila razkošno opremo.

Kmalu je pa v Giselo življenje posegla nemška ljubzen. Mlad pariški zdravnik, ki se je bila Gisela zaljubila vani na prvi posej, ni podležel čarom njene lerote, temveč je hotel ostati zvest svoji ženi. Čeravno pa je Gisela na vse načine zadrževala. Njegova odločitev je poglala Giselo v obup. Razvnela lerota je segla po samokresu in več mesecev je živela med življenjem in smrtjo. Ko je končno zapustila bolnico, je našla svoje razkošno stanovanje zaplenjeno. Biazisti plantanik se je bil ta čas ohladil, na tudi drugi prijatelji so jo bili zapustili.

Gisela je nastopila pot pustolovke. Najprej je ponaredila več monic na imena svojih bivših prijateljev. Tako je pridobila precej denarja, da je lahko nekaj mesecev brezplačno živela. Pravkar je hotela zapustiti Francijo, kjer so ji nastajala tla pod nogami vroča in opekljati se v

Južno Ameriko, a so jo aretirali. Sedeli so zlasti meseci v ženski kazalnici, toda tudi tam si je znala lepa prebrisana Gisela pomagati. V ječo si je dala prinesiti mnogo pravnške literature pod pretezo, da hoče študirati pravo, v resnici je pa nameravala črpati iz teh knjig znanje, ki bi ji lanko pozneje koristilo.

Kmalu potem, ko so izpustili Giselo Chantalovo iz kazalnice, se je pojavila v Nizzi zelo lepa odvetnica Mireille Lafargova. Ni trajalo dolgo in že je bila v mestu splošno znana, pa tudi priljubljena. Vse sodnike je očarala s svojo lepoto in notni zagovornica je kmalu zaslovela. Njena lepota je premagovala vse ovire in vrzeli v njenem znanju. Klienti so kar drli od vseh strani. Nekoga dne je pa prišlo presenečenje. Neki pariški draguljar, ki ga je bila pred dvema letoma opeharila za dragocen nakit. Tako se je končala advokatska kariera lepe Gisle v ječi.

Ko je prišla iz ječe je nadaljevala svoje burno življenje, v katerem se je vrstilo največje razkošje z bedo in stromaštvom. Z 20 franki v žepu je kupila Gisela od markiza Latourosa grad in ko je prišla sčeparja na dan, je pobegnila v inozemstvo. Toda brez Pariza ni mogla živeti. Neki impresarij je odkril njen igralški talent in kmalu je lepa Gisela nastopala v Parizu, kjer je dosegla kot Marguerite d'Or velik uspeh. Burno življenje je pa končno omajalo njeno zdravje in zahrbtna bolezen je nepravila konec njeni umetniški karieri. V bolnici je končala svoje življenje ena najbolj občudovanih in najpodjetnejših francoskih lepotic.

Sokolska kreditna zadruga v Radovljici

Razveseljav napredek — Lep uspeh petorice idealnih sokolskih delavcev

Radovljica, 13. februarja V nedeljo popoldne se je v Sokolskem domu v Radovljici vsela III. glavna skupščina Sokolske kreditne zadruge, katere se je udeležilo zelo lepo število zadrugnikov. Na glavni skupščini so se zbrali stari sokolski, narodni, kulturni delavci iz raznih krajev Gorenjske, ki jih vedno in povsod vidimo pri delu, povsod, kjer ni koristi, hvalečnosti in plačila.

Skupščino je otvoril predsednik upravnega odbora br. Jakob Špicar, ki je ugotovil sklepčnost, pozdravil navzočne in podal zelo obširno in pregledno poročilo o poslovanju zadruge za leto 1939.

V letu 1939 je zadruga dovolila 15 članom 72.820 din in 4 edincam 59.300 din

posojila. Posojila so bila dana v časih, ko skoro noben drug denarni zavod posojil ni dajal. Stanje posojil se je od lanskega leta dvignilo skoro za sto odstotkov in znaša ob koncu leta 1939 281.886 din.

Tudi vloge so se napram lanskemu letu dvignile in sicer na knjižice za 72.969,08 din in znašajo 265.461,93 din, v tekočem računu pa za 4.533 din in znašajo 107.833 din. S ponosom pa lahko rečemo, da je naša zadruga vse vloge brez zadržke vedno takoj zplačala, ker drži v pripravljenosti vedno primeren znesek, ki je znašal ob koncu leta 1939 173.846,75 din, naložen deloma pri Zvezi slovenskih zadrug, deloma pri Pšt-ni hranilnici in deloma pri Posojilnici v Radovljici. Vloge so obrestovali na neve-

z nobenim drugim reklamnim sredstvom se morete doseči ena črta učinka, kakor časopisnim oglašom. Tigar delokrog je omejen. Časopis pridi v vsako hišo in govori dnevno desetisočen štatejev. Redno oglašnje v velikem dnevniku je najučinkovitejša investicija, ki prinese soristi trgovcu u kupcu.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Smilila se mu je, kajti cenil je njeno nedolžno mi-kavnost in njeno udanost, kljubujočo vsaki preizkušnji. Sicer je pa upal, da se bo vsa zadeva končala s sentimentalnim izbruhom in njegova prva groza se je bila že podela.

— Ne smeli bi se biliti tako razburjati, uboga Laurence. Mar je na svetu kaj nepopravljivega?

— Kako bi mogli popraviti zlo, prizadejano tema nesrečnima otrokoma?

Renaud se je ozrl na svojo ženo, ne da bi odgovoril.

— Kam ste torej zašli? — je spregovorila po kratkem presledku znova. — Čemu bi jo puščali v tako nevarni iluziji? Kdaj ste hoteli uničiti njune krasne sanje? Na kaj ste torej čakali?

Valcor je še vedno molčal. Ni odvrnil pogleda od Laurencinih ust, kakor da bi hotel prestreči tam neizgovorjene besede.

— Saj vendar niste imeli namena pustiti ju pasti

v to peklenško past. Oh! Renaud! Govorite. Ugovarjajte! Meni se vrti v glavi...

— Tako, — je dejal. — Nimate se povsem v oblasti. Ta hip vam ne morem odgovoriti.

Stokala je pod težo druge strašnejše misli, kakor da se zviža v kleščal telesnih muk.

— O, bože!... Če bi morala Michelina od tega umreti!

Tudi markiz se je zdrnil, kakor da se ga je dotaknilo razbeljeno železo. Čeprav se je mojstrsko obvladal, so se poteze na njegovem obrazu znova izpremenile. Zakaj naj bi Michelina umrla? Njegova Michelina, njegova oboževana hči, njegov ponos, njegova radost!...

— Pojdiva, — je dejal s strtim glasom, — dovolj je rekriminacij in nejasnih besed. Kje so ti papirji? Dajte mi jih, da jih prečitam. Odgovorim vam, ko pretehtam vse okoliščine položaja.

— Vse okoliščine! Saj je samo ena, ki odloča, in ta ni mogla niti za hip ugasniti v vašem spominu. Mar mislite, da trpim kot ponižana in osramočena zakonska žena... Mar je vam treba znova prebrati svoja stara ljubavna pisma, da bi mogli premeriti globino meni prizadejane žalitve in najti sredstvo, da jo ublažite? Malo mi je do tega, če se je končala vaša pustolovščina pred najino poroko ali če ste pozneje izdali mojo nežno ljubezen. To, kar bi me ubilo, če bi bila edina žrtev, se me ob strašnem odkritju malone sploh ne dotika.

— O kakšnem odkritju pa govorite? — je krklnil Renaud in jo malone brutalno prijel za ramo.

— Herve je vaš sin!

— Moj sin!...

Odskočil je. Na obrazu je imel tisti hip začrtane poteze največje in najskromnejše groze.

— Kakšen človek ste torej, da igrate tako komedijo pred menoj, ki sem videla? — je zašepetala Laurence. — Tako sem vam zaupala.

— Kaj ste videli? — je vprašal njen mož s histrostjo duellant, ki odbija smrten udarec. — Vidim, da ste tako neprevidni, da se mi zdi, kakor da imam pred seboj človeka, ki je izpil drugemu namenjeni strup. Čitali ste to, kar naj bi bilo presleplilo druge oči. Past ni bila nastavljena vama. Vaše odkritje je zmotno. Herve ni moj sin. Nikoli ni bilo nobenega ljubavnega razmerja med madame de Ferneuse in menoj.

Zarek olajšanja, komaj viden nasmeš je zaigral na obrazu te žene, odkrivajoč tem bolje vso njeno boleost. Ganjiva je bil pogled na njo.

— Ah, Renaud, svojo kri bi dala za to, če bi vam mogla verjeti.

— Govorim vso resnico, Laurence. Prisegam vam to pri Michelini glavi.

Zopet je upala. Prisega je zvenela v takem navdušenju resnice. Valcor, smeli in pogumni duh, je imel samo eno slabo stran — svojo hčer. Ne bil bi se spozabil do krive prisega na to svojo največjo svetinjto.

Laurence je končno sedla na stolček med lestvicami in zidarskim orodjem. Ni imela moči, da bi mogla verjeti, da je ta malo verjetna rešitev ne

vara. Bala se je, da je ne bo mogoče prepričati o tem.

Svojemu možu se je zdelo bolj blede od bližnje stene, na kateri se je sušil svež mavec. Nesrečnica je drhtela od mraza v sinjem jutru v globoko dekoltirani obleki, ki so se iz nje videla njena šibka ramena. Globoko sočutje je zrl iz potez in odmevalo iz glasu tega moža, čeprav nikoli ni resnično ljubil nje, ki je tako strašno trpela pred njim.

— Pojdite v mojo sobo, uboga moja Laurence. Tu vlada strupen mraz. Vzemite šal. Kaj bi ne mogla pokramljati drugod?

Ozrla se je v kot, kjer je bila delavčeva motika odkrila skričališče. Tam je še stala odprta pločevinasta škatala za prepečenje, v kateri so bili nedvomno skriti papirji, zavarovani pred vlago.

— Oh, — je nadaljevala, kakor da besed o toploti in mrazu sploh ni slišala. — Že tako davno se je zgodilo to... Vi se sploh ne spominjate več, kakšne dokaze ste nevede nakupili tu. Ko jih zagledate, boste presenečeni...

— Ali ste prepričani, da sem bil jaz tisti, ki jih je tu nakupil? Ali ste prepričani, da so pravi?

— Kdo drugi nego ljubček, ki se pripravljala na odhod iz domovine, kakor ste se pripravljali takrat vi, bi zazidal v steno priče svoje grešne sreče in nezakonskega očetovstva ter tako skrbno zabrisal vse sledove? Če bi se živi vrnil, bi mogli najti te spomine. Če bi pa našli smrt v daljni tujini, bi lahko zaupali svojo tajno prijateljico ali pa jo pustili pokopano za vedno. Bilo je toliko možnosti, da je nihče ne najde, razen morda čez več sto let, ko bi se grad sesul v ruševine.

Beseda mariborskemu ženstvu

Ob letošnji organizaciji materinskega tečaja pod okriljem ženskega društva v Mariboru

Maribor, 13. februarja. Iz vrst mariborskega narodnega ženstva nam pišejo: Materinski tečaj? V današnjih časih? Da, ravno v današnjih časih je potreben, krvavo potreben. Časi, ki jih doživljamo, so takšne vrste, da terjajo od ženstva podvojenih naporov in podvojenega čuta odgovornosti. Morebitu pride ura, ko se bo naša žena v osredju življenja. Sama, samostojno delujoča bo postavljena pred velike naloge. In za ta čas mora biti naša žena pripravljena, mora biti v vsem natančno poučena. Ni ga vprašanja v narodnem, državnem, zdravstvenem, gospodarskem, kulturnem življenju, ki ne bi segalo globoko v dejanje in nehanje naše žene. Naša doba terja od vseh izredno mnogo poguma, nesebičnosti, idealizma ter optimizma. Naše žene niso izven tega, ampak so v največjem vrhuncu tega, tokov in struj, ki oblikujejo sodobni čas in sodobno življenje. Se specialne naloge pa čakajo na-

še obmejno narodno ženo. Tukaj ob meji je treba posvečati vsem aktualnim vprašanjem, ki so posebno paznja. Žensko društvo v Mariboru si je pridobilo v teku svojega dolgoletnega obstoja in delovanja številne zasluge glede organiziranja in vzpodbujanja, zbiranja in usmerjanja našega narodnega ženstva. Mnogo plemenitih pobud je izšlo iz vrst našega ženskega društva. Vse te pobude niso koristile le našemu ženstvu samemu, ampak so prinesle splošno korist, celoti. Med najbolj posrejenimi pobudami ženskega društva v Mariboru pa je nedvomno že tradicionalni materinski tečaj. Aktualen in zanimiv program predavanja je zbudil v mariborskem narodnem ženstvu živahno zanimanje za to stalno vsakoletno ustanovo. Nabito polna dvorana Ljudske univerze ob lanskim in predlanskim predavanjem v okviru materinskega tečaja nam je jasno pred-

očila, kako potrebna je bila ta plemenita pobuda. Tretjič je feministični odsek ženskega društva v Mariboru organiziral materinski tečaj. Drevo ob 20. bo v Ljudski univerzi otvoritveno predavanje letošnjega tečaja. Na sporedu je poučno predavanje znane strokovnjakinje gospe dr. Leben-Klemenčeve o negi in zdravju otroka. Tudi letošnji materinski tečaj bo pritegnil mariborsko narodno ženo in zbudil v njej zanimanje za reševanje vseh tistih vprašanj, pred katerimi so dan dan postavljene naše žene in skrbne ter ljubice matere. Naj bi tudi letošnji materinski tečaj del popoln uspeh kakor sta ga dosežala tečaja, pogledali naj bi v našem mariborskem narodnem ženstvu čut za vse tiste stvari, vse tiste probleme, ki so najtesneje povezani z vzvišenimi sodobnimi nalogami ženstva in s plemenitim bistvom materinstva.

Taborišče za »camping« na Pohorju Bodoči delovni program mariborske podružnice jugoslov. Touring kluba

Maribor, 13. februarja. V zvezi z nedavnim občnim zborom tukajšnje podružnice JTK smo izčrpano obravnavali delovanje v teku preteklih poslovnih dob. Zal so svetovne prilike prinesle zastoj. Ta zastoj pa ne more biti vzrok, da bi podčutilo smotno delo za pospeševanje motorizma, turizma in turističnega prometa vobče.

Kakor je razbrati iz delovnega programa mariborske podružnice JTK za leto 1940-41 se bo posvečala glavna pozornost razmahu in pospeševanju domačega turizma. Tako zahtevajo pač sodobne prilike v svetu. Ta točka delovnega načrta se bo seveda izdatno izpolnjevala z rednim poslovanjem in z marljivim delovanjem po vedno novih navodilih in smernicah centrale.

Hvalevredna je pri tem tudi pobuda, ki gre za tem, da se na našem področju organizira in uredi primerno taborišče za »camping« (camping place). Pri tem prihaja v poštev predvsem naše Pohorje, pa tudi naša prelepa Ložarska dolina. Ureditev takšnega taborišča bo izvedena na podlagi navodil in zadevnih mednarodnih predpisov.

V načrtu pa je tudi problem zavarovanja članov JTK bodisi kolesarske, avtomobilske ali motociklistične sekcije. Problem ni tako enostaven, če pomislimo, da ga bo treba rešiti brez posebnih obremenitev za člane same, ki nikakor ne smejo čutiti kakšnih novih bremen. Nadatne pa bo skušala mariborska podružnica JTK izvesti tudi nekatere druge glavne točke delovnega programa v novem poslovnem letu. Predvsem si bo prizadevala, da izposluje čim več ugodnosti za svoje članstvo s sklepanjem ugodnih pogojev s hoteli, garažami, mehaničnimi delavnicami, bencinskimi črpalkami itd. Zdrava inicijativnost v tej smeri bo pomagala pritegniti nove člane in bo pomagala še bolj popularizirati vzvišena stremjenja ki jih zasledujejo Turistični klubi.

Tudi še druge podobnosti tvorijo sestavni delovni program mariborske podružnice JTK. Vsi prijatelji turizma, motorizma in turističnega prometa vobče so trdno prepričani, da bo novo vodstvo mariborske podružnice JTK posvetilo izvedbi novega delovnega načrta čim večjo pozornost.

Februar rekordne zime 1929 na povratku Snežni meteži nad ledenim severozapadom — Tri solnce

Maribor, 13. februarja. Izrednost letošnje zime nam naravnost ponuja priliko preizkusiti, dali je vobče za solnčne pege uporabljena periodičteta (isto dobni povratek), veljavna tudi za ostale vremenske pojave. Ker so ti posledica istega glavnega vzroka (solnčne pege), bi bilo le naravno, da velja zakon istodobnega povratka tudi za nje — v našem primeru za letošnjo zimo v februarju napram istemu mesecu leta 1929, torej za liletno dobo.

Ce predpostavljamo večno resnico, da se eno in isto nikdar več enako ne ponavlja — torej, da se oblika menja, a le eno ostane, potem iz dosedanjih izkušenj lahko rečemo, da se februar l. 1929 ponavlja v letošnjem februarju. Posebno velja to za najbolj kritične dneve počenosti od 10. februarja do danes. Sredi med odjugo preko noči menjava vetra od jugozapada do jugovzhoda in od tod se nagelji preokret na še ostrejši severozapad. Vzporedno s tem menjava tudi v toploti in tlaku, zlasti tlakomer je v »stalni spremembi od dviga nazaj. Manj se zdaj izmenjava toploter, ki se giblje med 7 do 11 C pod ničlo, pa se za-

radi ledeno mrzlega vetra občuti hujši mraz kot sicer pri višji stopinji suhega mraza.

Danes dopoldne ozir. že preko noči vihra snežni metež kakor baš ta dan pred 11 leti. Razlika je le ta, da je bilo l. 1929 še mrzleje (—15 C) in da je sneg ves dan naltaval, letos pa imamo le 9 odnosno polpodne le 6 C pod ničlo in je jenjalo sneti, čim se je opoldne pojavilo solnce. Ampak še bolj ko naše s snežnimi oblaki pokrito Pohorje obetajo naši sicer najbolj zanesljivi »meteorologi«: kake v svojih nemirnih poletih in izostajanje drobnih krlitcev od krmile na Kalvariji se nadaljevanje kritičnih dni. (L. 1929 je z malimi izjemami snežilo od 13. pa tja do 16. februarja). Na kritično vreme kažejo tudi atmosferski pojavi okrog solnca v podobi kolobarjev kakor ob času izrednih dogajanj na solncu, odnosno v njegovem neposrednem območju — k čemur na tem mestu le opozarjamo, da je l. 1929 v tem času dvakrat nastopil širom Evrope opazovani pojav treh ponekod celo petih solnc. Prvi tak pojav dne 11. februarja se tudi letos pri nas ni opazil.

»Toti list« pred sodiščem

Sodna obravnava v zvezi z lanskim prvoaprilsko šalo, ki jo je objavil »Toti list«

Maribor, 13. februarja. V lanskim prvoaprilski številki je mariborski humoristični štirinadnevnik »Toti list« priložil med drugim tudi prispevek, ki je imel naslov »Zelenščarjem čitanje prepovedano« in podnaslov »Izum, samo za nas«. Zaradi te objave, se je čutila prizadeta beograjska železniška direkcija, nadalje vodstvo mariborskih železniških delavnic, inženjerji tukajšnjih delavnic, nadalje generalni direktor inž. Djurić ter direktor inž. Miloš Milošević.

Danes so bili sodni odmevi te zadeve pred tukajšnjim okrožnim sodiščem. Zagovarjati se je moral urednik »Toti lista« g. Božo Podkrajšek, ki se je v svojem zagovoru skliceval na to, da gre pri objavi omenjenega članka le za nedolžno prvoaprilsko šalo. G. Božo Podkrajšek ki je bil obtožen v zvezi s členom 54-II, ki se nanaša na prestopke zoper čast, je bil obsojen na 1200 din globe pogojno za dobo 2 let. V mariborskih krogih je bilo za razpravo precej živahno zanimanje.

Mariborske in okoliške novice

— Leto dni zapora za prevneto navdušenje. Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je v tajni razpravi obsodil 26letnega mesarskega pomočnika Antona Krajncja iz Maribora na leto dni zapora, ker se je dne 11. septembra 1939 v neki gostilni v Cvetlični ulici prevneto navduševal za neko tujo idejo in tako prišel v nasprotje z zakonom o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

— Nepoznavanje zakonov ne ščiti V oktobru 1929 je 30letni raznašalec kruha Ivan Zlatar v Trbnjah v bližini državne meje brez dovoljenja pristojne vojaške oblasti fotografiral zakonišča in položaje, kjer se izvršujejo utrdbena dela. Posnetke je Zlatar prodajal številnim vojakom kot spomin. Zlatar se je zaradi tega moral zagovarjati pred mariborskim okrožnim sodiščem in je pri razpravi izpovedal, da ni vedel, da je fotografiranje vojaških naprav prepovedano. Zlatar je bil obsojen na mesec dni zapora, pogojno za dobo 3 let.

— Od doma je pobegnil 3letni delavčev sin Albin Vampl, stanujoč v Levstikovl ulici 9. Starši so zadevo prijavili policiji, ki sedaj polzujevde za pobeglim dečkom.

— Cigava je ura? Ravatelj realne gimnazije g. dr. Heric je našel moško zapetno uro, ki jo dobi lastnik na policiji.

— Okradena kuharica. V Orehovem nabrežju se je česlej še neznani zlikovec vtiotalil v stanovanje kuharice Marije

Hojnikove ter ukradel iz nekega predala okoli 300 din gotovine. Za stoličcem polzujevde policija.

— Um se je omračil Alojziju Uhlu iz Parmove ulice 10. Navallil je na pasante in na svojo ženo ter ji grozil s smrtjo. Nesrečna se je ukrotila in prepeljala zaradi pomanjkanja prostora v splošni bolnici v policijske zapore.

— Mariborski živalski sejem po večmesnem prenehanju. Včeraj je bil po večmesnem prenehanju spet živalski sejem. Pojav alinavke in parkijevke je pred meseci povzročil, da je oblast prepovedala mariborske živalske in živalske sejne. Sedaj pa se je položaj zboljšal, tako da se sejni spet nemoteno, vršijo. Navzile slabemu, snežnemu vremenu, je bil dogon na večernej mariborski živalski sejem razmeroma dober. Okoliški kmetje so prignali 3 konje, 6 bikov, 20 volov, 233 krav in 2 teleti, skupaj 334 repov. Prodali pa so 218 komačev. Cene so bile sledeče: debeli voli 5 do 6, poldebili voli 3.75 do 5, plemeniti voli 5 do 6.50, bikli za klanje 3.50 do 4.50, glavne krave debele 4 do 4.50, plemenske krave 4 do 5, krave za klobasje 2.25 do 3, moške krave 3.50 do 5, breje krave 3.50 do 4.50, mlada živina 4 do 5.50, teleta 3.50 do 5.50. Mesne cene pa so bile sledeče: volovsko meso prve vrste 10 do 12, volovsko meso druge vrste 8 do 10, meso bikov, krav in telc 6 do 12, telečje meso prve vrste 10 do 12, telečje

Skrbite malo bolj za svoje zobe, odpravite nevarni zobni kamen!

SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

leti je, da bi bilo čim več takšnih poučnih tečajev.

— Iz Studencev. Jutri v četrtek predava v tukajšnji Ljudski univerzi novinar gosp. Jaroslav Dolar o temi: »Slovenski pisatelji našemu malemu človeku«.

— Divjačvo. Pri Brezovici pri Polensku sta navallila neznana napadalec na posestnika Josipa Simončiča. Podrila sta ga na tla in ga zelo poškodovala. Simončič je dobil grozne poškodbe. Nezvestnega so ga prepeljali v bolnico. Orožniki polzujevdejo za storilcem.

— Pohorske novice. Pri Ribnici se je pripetila tragična smrtna nesreča. 7letnega posestnika sina Josipa Lepeda je zasul strešni plaz. Nesrečni deček je bil pri prici mrtev. Ko so ga odkopali, je bilo že prepozno.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Maverjeva lekarna pri Zamorcu in Gosposki ulici 12, telef. 28—12, ter Vauptova lekarna pri Angeli varuhu na Aleksandrovi cesti 33, tel. 22—13.

— Krađejo. Uraju Jakovu Mulavcu je neznan zlikovec ukradel s kolesa, ki ga je imel v veži na Kralja Petra trgu 1, dinamo luč, vredno 250 din. — Trgovskemu pomočniku Rudolfu Jeriču je izgubil iz neke gostilne v Vetrinjski ulici zimski plašč, vreden 400 din. — Služkinji Mariji Kobanovi je neki žepar ukradel denarnico, v kateri je bilo nekaj gotovine.

— Veliko zanimanje se opaza za državno prvenstvo v smučski štafeti 4 x 10 km, ki bo v nedeljo 18. februarja s startom in ciljem v Radvanju. Na startu bodo najboljši dolgočprogaši iz vse države. Direkcija državnih železnice je dovolila za vse udeležence državnega prvenstva polovično vozno na podlagi tiskovine K—13 pod običajnimi pogoji.

— Rezervni članikom. Dne 20. februarja bo v prostorih tukajšnje Ljudske univerze s pričetkom ob 20. uri predavanje o borbah na pošumljenem ozemlju. Predavanje bo opazovalni službi in sicer v dvorani Ljudske univerze.

— Iz Limbuša. V velikem številu smo se Limbušani in okoličani udeležili pogreba nepozabnega pokojnega ugodnega in priljubljenega posestnika Julčeta Robiča ml. Pokojnik se je živahno in požrtvovalno udeleževal v limbuškem Sokolu, v mladinskem gibanju JNS in tudi v ostalem nacionalnem življenju. Vsi, ki so ga poznali, so ga spoštovali in visoko cenili. V toploti občutnih besedah se je poslovil od blagega pokojnika pred Sokolskim domom starosta limbuškega Sokola br. Turnšek. Poudarjal je vrline in odlike zavednega narodnjaka in požrtvovalnega Sokola. Izpred Sokolskega doma, kjer je ležal pokojni Julčec Robič ves zasut s cvetjem, se je razvil do pokopališča lep žalni sprevod, v katerem so korakali tudi zastopniki JNS ter OJNS. Pogreba se je udeležil tudi starosta mariborske sokolske župe br. dr. Milan Goršek. Pekrski pevci so zapeli drgemu rajnkemu v slovo pretresljivi žalostinki. Julčetu Robiču svetel spomin za lučimki svojem naše globoko sožalje.

K pravilniku o banovinskem proračunu

Ljubljana, 14. februarja. V § 88. ali v § 89. pravilnika o banovinskem proračunu dravske banovine za leto 1939/40 so navedene banovinske administrativne takse in določi se državnim taksam po zakonu o takсах. Določeno je, da se med drugim pobira tudi 50% banovinske določi se državnim taksam po tarifni postavki 47 zakona o takсах.

Ta določilo se izvaja v vsakem primeru, pa tudi v primeru, če banovinski uslužbenec prostovoljno odstopi svoje prejemke potom ceste. V času, ko so uslužbenec radi naraščajoče dragine pristigli zadoževati se, ko so hvalenji vsakomur, ki jim nudi pod sprejemljivimi pogoji posojilo, se je seje opazilo, kakor krivična je ta odredba. Banovinski uslužbenec prejema pravo tolikšne prejemke, kakor državni. Če pa se morajo banovinski uslužbenec po stili priliki zadožiti in v svrhe najetja posojila

odstopiti posojilodajalcu svoje službene prejemke, da se na nje postavi prepoved in da potem na račun prejetega posojila odplačuje mesečno v cesijski izjavi pogojene zneske, morajo plačati za 50% več taksa, kot njihovi kolegi, ki so državni uslužbenec. Zaključitev itega pravnega posla jih stane torej mnogo več, kot državne uslužbenec in to samo zato, ker so plačevali iz banovinskega proračuna in jih radi tega zadeva to določilo zgoraj citiranega pravilnika.

Dve leti stara je ta odredba, kajti vseboval jo je tudi lanski pravilnik k banovinskem proračunu. Ko pa je padla na zasledanju sedanega banskega sveta izjava, da banovinski uslužbenec ne bodo dočakali zvišanja prejemkov nič prej, kot državni uslužbenec, je jasno, da se bodo morali hkrati z državnimi tudi oni še dalje in to vedno bolj zadoževati. Radi tega pa je potrebno poskrbeti, da jih zadožitev ne bo več stala, kot državne uslužbenec.

Pravno pravilo je, da mora zaključitev enega in istega pravnega posla stati vsakega državljanca enako.

Upamo, da smo storili s to ugotovitvijo banovinskim uslužbencem veliko uslugo. Merodajno oblast pa naprečamo, da v bodočem pravilniku k banovinskemu proračunu to določilo izpusti.

Mariborsko gledališče

Sreda, 14. februarja. Zaprt. (Gostovanje v Celju)

Četrtek, 15. februarja. ob 20. uri: »Stari Rimljani«. Gostovanje Mrakove družine.

Petek, 16. februarja. Zaprt.

Sobota, 17. februarja ob 20. uri: »Cigan baron«. Red B.

Prihodnja ponovitve »Cigana barona«, ki je bil pri premieri in nedeljski predstavi v popolnoma zasledeni hiši tako sijajno sprejet bo v soboto, 17. t. m. (ab. B). Da ne bo navala pri večerni blaznini, se priporoča pravčasna nabava vstopnic pri dnevnih blaginjah.

Iz Celja

— Uprizoritev Straussove opere »Cigan baron« se bo pričela drevi ob 8. v celjskem gledališču. Gostovalo bo mariborsko Narodno gledališče. Predstava je za abomna.

— Nov sneg je zapadel v Celju in celjski kotlini v noči od ponedeljka na torek. V dolini je na novo zapadlo okrog 10 cm, na hrihah pa 15 do 20 cm snega.

— Uradništvo celjske oktarne je darovalo moški podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju 480 din v počastitev spomina pokojnega g. dr. Bele Stuhca, očeta kolege inž. Stuhca v Celju.

— Nesreča. V Lašah pri Sv. Petru na Medvedovem selu se je ponesrečila 51letna preuzitkarica Marija Mahajčeva. Ko se je grela pri peči, se ji je vnela obleka. Mahajčeva je dobila hude opekline po levi roki in levi strani telesa. Oddali so jo v celjsko bolnico.

Z Jesenic

Sokolske vesti. Starešinstvo in načelnistvo Sokolskega društva Jesenice tvorijo naslednji bratje in sestre: starešina: Ogrin Rudolf, I. podstarešina: Zupan Tine, II. podstarešina: Lavregar Rado, tajnik: Stebih Mirko, prosvetar: Gaser Verko, načelnik: inž. Pipan Lev, I. podnačelnik: Pristov Janez, II. podnačelnik: Vani Rudolf, načelnica: Hafner Anica, podnačelnica: Pohar Silva in Jeram Klavdija ter več prednikov, odbornikov in namestnikov, ki so krepko prišli za delo. — Drevi ob 20. uri bo v Sokolskem domu zopet zanimivo predavanje. Predaval bo naš stari znanec brat Vekoslav Bučar iz Ljubljane o temi: »Kaj je nevarnost?«. Ker je snov predavanja zelo aktualna, se pričakuje velika udeležba sokolskih pripadnikov in občinstva.

— Nov val mraza: Po močni odjugi, ki je trajala kakih 10 dni, je zopet nastopil hud mraz. Iz Doline brije srupen zapadni veter. Po mralem tudi sneti. Dosedaj se je naletelo okoli 25 cm izbornega pršiča.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekriti izjave beseda 1 din 1. davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglasne se priznava.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din

Male oglase
»Slov. Narod«
sprejema sprave do 8. ure dopoldne

ZA VSAKO PRILIKO najboljši in najcenejši oblačila si nabavite pri:
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTIANJE
Zuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12. 4. L.

GODBO
(klavir, violina in kontra-bas) sprejme gostilna Martinc, Zg. šiška. 565

KLISEJE
JUGOGRAFIKA
KAMAR 23

CONTINENTAL

18 ugodne mesečne obroke

Ivan Legat
Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej.

Najmanjši znesek 8.— Din

OREHOVA JEDRA
sortiran cvetlični med in medico dobite najceneje v
MEDARNI
Ljubljana, Židovska ul. 6. 501

FIZOL ZA KUHO
dobite poceni pri
SEVER & KOMP.
Gosposvetska cesta 5
13. L.

Inserirajte
V
»SLOV. NARODU«

Makulturni papir

proda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

V Yorkvilleu, nemški četrti New Yorka

Nemški tajni agenti vodijo srdito tajno in neizprosno borbo s francoskimi in angleškimi

Posebni dopisnik francoskih listov v New Yorku Paul Bringuier je popisal, kako žive Nemci v newyorški nemški četrti, kjer je tudi središče nemških vohunov in agitatorjev, ki vodijo srdito, tajno in neizprosno borbo z zavezniki in agenti.

Vstopil sem v nemško restavracijo v Yorkvilleu, vse me je spominjalo na podobne lokale na Bavarskem. Orkester je zaigral neko nemško pesem, nato pa Schubertovo vojaško koračnico in še »Deutschland über Alles«, katero so nemški vojaški peli, ko so naskakovali med svetovno vojno Verdun. Spremljevalec, ki me je pripeljal v lokal, je Nemec, neki bivši oficir, član »Jeklenih čelad«. Pobegnil je iz Nemčije pred leti, njegova dva sinova sta bila umorjena v Berlinu 30. junija lani. Sedanjí režim v Nemčiji sovraži, toda končno je le Nemec, čeprav se je delal ravnodušnega, je le nekoliko pobledel ob zvokih stare cesarske himne.

Opazil sem, da me mnogi opazujejo. Govoril sem angleški, toda naglas me je izdal. Slišal sem pritaeno mrmljanje pri mizah naokoli. Vsi so na mah vedeli, da sem Francoz. Spremljevalec mi je pošepešal, da bi bilo bolje, ako odideva. Odšla sva.

V Yorkvilleu, nemški četrti New Yorka med 85. in 90. avenijo, Lexington in 2. avenijo živi 100.000 Nemcev kakor bi živeli na Pruskem ali v Vestfaliji.

Citam imena nad trgovinami, sama nemška imena. V izloži družbe Hamburg Line je pod modelom ladje napis »Bremen

se je vrnila zdrava in čila domov».

Odšla sva s spremljevalcem v 85. avenijo. Snelo je Svetlobna reka na volgalu se je prizigala v presledkih.

Ni bilo prav, da sva šla v tisto pivnico, mi je rekel spremljevalec. To je star nemški lokal s preveč sentimentalnimi gosti. Vaša navzočnost jim je bila mučna. Mnogi so nasprotniki sedanega režima, toda vsi so Nemci. Vidijo svojo domovino v nevarnosti, toda vsakdo izmed njih bi vse storil, kar bi zmožgal, da bi ji kakorkoli pomagal.

Yorkville je kakor staro nemško mesto iz prejšnjih časov. Nekakšen muzej, naselje, kakor da so nanj narodni socialisti pozabili in je zaradi tega chrnilo vse tipičnosti nemških mest iz starih cesarskih časov. To je nemško mesto brez nemške tajne policije, v katerem žive junjerkje, socialisti, imperialisti in židje. Člani pivskih klubov in člani klubov bivših borcev ter člani pacifističnih lig. V mestu žive tudi nacisti, pa tudi vohuni. Vsi agenti tajne nemške službe imajo svoj kotiček v Yorkvilleu. Tu se odpočijejo po nočnih oprezovanjih v megleh pristaniščih, po dogem zasledovanju nasprotnih agentov v deževnih nočeh. Dobro vedo, da so varni tudi ob alarmu, ko jim preti nevarnost. Vedo, da bodo našli tovariše, približali se, nakararja, ki bo uspel elektriko še ob oravem trenutku, in žensko, ki jim bo odprla vrata svoje sobe.

V nevtralni državi so in ni treba se jim

bati policije, ako ne delajo škandalov, toda njihova prota francoskim in angleškim agentom in vohunom je srdita, tajna in neizprosna.

Od časa do časa izgine kdo v newyorški nemški četrti. Izve se, da se je izdal za Švicarja, v resnici pa je imel dokumente na ime Wilhelma Müllera iz Hamburga ali na ime Johna Smitha iz Londona. Izdal se je za trgovca ali kaj podobnega, v resnici je bil ušanski oficir ali oficir v bivši nemški indijski armadi.

Nekaj časa nato najdejo Müllerjevo ali Smithovo truplo v Hudsonu s krcgo v tilniku ali z nožem v srcu. Niti nemški niti angleški konzulat ne zahteva preiskave. Policija se ne muči z uradnimi spisi o takih dogodkih. To je hazardna igra. Igalo, izgubljajo, dobivajo. To so vojaški na fronti kakor oni ob Reni. Naloga nemških vohunov je, da iztaknejo tajnosti v tovarnah, v katerih izdelujejo vojna letala za Francijo in Anglijo, da izvožajo, kdaj bo odšel transport in kje bodo letala na ožena, katere vojne ladje jih bodo spremljale. Organizirati je treba tudi sabotažo v podjetjih, ki delajo za zaveznike in širiti v Ameriki med najširšimi sloji nemško propagando.

Francoski in angleški vohunski agenti morajo delovanje nemških agentov preprečiti ter nadzorovati zadnje nemške tovorne ladje, ki hočejo prodrati blokadno. Pri zadevah se tudi izslediti oporišča, v katerih se nemške podmornice in žene križarke zalagajo z živčjem in gorivom.

zajem računu po 4%, na vezanem pa po 5%. Če se postavijo proti temu 6% obresti posojil, se pokaže, da noben drug denarni zavod ne more nuditi take ugodnosti. To pa ima svoj vzrok v dejstvu, da zadruga ima plačane oseba ker dečajo člani upravnega odbora vse sami brezplačno.

Denarni promet je bil naslednji:

Prejemki: Gotovina 1. jan. 1939, hranilne vloge, tekoči račun, naložen denar, delež, pristopnine, obresti naloženega denarja in upravnina 611.546,63 din. Izdatki: Gotovina dne 31. dec. 1939, hranilne vloge, tekoči račun, naložen denar, obresti hranilnih vlog, davki, upravni stroški — skupaj 611.546,63 din.

Bilanca dne 31. dec. 1939 pa izkaže tako: Aktivna: Gotovina 31. dec. 1939, posojila v tek. računu, naložen denar — skupaj din 459.673. Pasiva: Delež, vloge na knjižice, vloge na tek. račun, rezervni sklad, bilančni prebitok — skupaj 459.673 din.

Dr. Zvonimir Janežič z Bleda je poročal, da je nadzorni odbor na seji z dne 25. januarja 1940 preizkusil pravilnost in točnost izklesnega računa za upravo leto 1939 in izjavljal, da je pravilen in se ujemajo posamezne postavke z izveščji iz knjig. Nadzorni odbor se strinja s predlogom upravnega odbora, da se vsi prebitki v znesku 7.958,90 din pripiše rezervnemu skladu. Da lje je predlagal razrešitev upravnemu odboru, ki je bila soglasno sprejeta.

Sokolska kreditna zadruga je bila usta

novljena v okviru sokolske Petrove petletke s soglasnim sklepom plenuma župne uprave in ravno takim sklepom župne glavnice skupščine. Pristop sokolskega članstva, ki zmore 100 din za delež in 20 za pristopnino, je tedaj obvezen. In če bi tudi te obveznosti ne bilo, je tu nezapisani paragraf sokolskega bratstva, ki nam narekuje to dolžnost.

Članstvo Sokolske kreditne zadruge v Radovljici tvorijo po večini državni in zasebni nameščenci, delavci in kmetje. Bogatajev med njimi ni. Zadruga nima upravnih svetnikov in ne generalnih ravnateljev, pač pa pet idealnih in poštenih sokol-

skih delavcev, ki vršijo vse posle popočno brezplačno, v zavesti, da s tem koristijo sokolskemu bratu, kadar je v težavah in v sili.

Po daljši debati so bila vsa poročila soglasno odobrena. V upravni odbor so bili izvoljeni naslednji bratje: Jakob Spicar, Franc Majhenc, Franc Cerar, Ljudevit Horvat, Ivan Bizjak in Pavel Olip. Namestnika: Stefan Barbarino in Anton Šolar. Nadzorni odbor: dr. Zvonko Janežič, Srečko Čop, Jože Vidmar, Jože Cvar, Ciril Pogacnik in Mirko Lazar. Namestnika: Franc Benedit in Ivan Jan.

Teško je življenje učiteljskih pripravnikov

Šesto leto že služi, pa ima 970 din kosmatih mesečnih dohodkov

Ljubljana, 14. februarja

Učitelj pripravnik na deželi ima mesečno 970 din kosmatih dohodkov. Plača mu ne zadostuje niti za najskromnejše življenje, kulturnim potrebam, ki naj bi jim zadostil kot inteligent, se mora pa povsem odpovedati. Položaj našega učiteljskega je nevarnejši, zato je njegov pokret za zboljšanje plač več nego upravičen. Učitelji pripravniki naravnost obupajo in naslavljaajo na učiteljsko udruženje pisma, ki slikajo vso njihovo bedo. Kako živi učiteljski pripravnik na deželi, naj kaže pismo, ki ga je prejelo ljubljansko udruženje te dni:

Na mejli službujem že šesto leto in sem imel v tem času poleg težkega življenja tudi velike skrbi za zdravje svoje žene. Žena je bolehal na posledicah poroda, zato sem moral lani januarja meseca v najhujšem mrazu odrediti prevoz žene v bolnico. Obolela sem tudi sam, za ženo pa so mi zdravniki radi zelo nevarnih operacij svetovali boljše oskrbo. Prevoz z zdravniškim prevozem je v enem samem dnevu znašal 1000 din. Za ženo sem doplačeval bolnici 30 din dnevno, čeravno znaša moja plača za tričlansko družino dnevno din 32. In kje so izdatki, ki sem jih imel pred prevozom žene v bolnico, ki sem jih imel z dvojnimi gospodinjstvom, ker žena po odpustu iz bolnice ni smela takoj v hišo, kjer službujem? Ostati je morala še dva meseca v mestu z otrokom. Po vrnitvi se je njeno zdravstveno stanje zopet obrnilo na slabše. V tem času sva z ženo ušla kako bi poravnala vsaj nekatero dolgo. Našel sem meseca avgusta posojilo v znesku 3000 din in sem nameraval odplačevati mesečno od prejemkov 150 din. Eni nesreči na sledi rada še druga. Žena mi je ponovno zbolela, niso na je upali zdraviti drugače, kakor z injekcijami. Po enomesečnem zdravljenju v bolnici je bila moja žena rešena smrti, ki je bila že blizu.

V času takih življenjskih pretresljajev človek sploh ne more in ne sme misliti na posledice. Še močnejše je stopilo v spredje vprašanje, kje dobiti sredstva za poravnavo dolgov, za vodenje dvojnega gospodinjstva in za bodoče gospodinjstvo, ki naj bi bilo stanu primerno. Temu dodajam

dejstva, da žena ni v službi in da nima premoženja. Vsa tričlanska družina je odvisna od moje plače, ki je znašala 1. novembra 878 din 75 par, ker so mi ta mesec privkrali odtrgali 150 din, na račun posojila. Šesto leto že služim, uspešno delujem, dobesedno se borim za obstanek ter prejemam še vedno pripravniško plačo, na katero imam še prepovedi. Kljub nezmožnosti stanju, kljub skrbem za goli obstanek, ne trpi moje ženske in izven šolske delo. Nočem, da bi mladina in narod, ki nista kriva mojim razmeram, trpela radi mojega položaja. Zato z nezmernim vno mo pripravljam dci tudi letos šolsko kuhinjo in čim lepšo božičnico. Istočasno pa se vestno pripravim na ustanovitev kmet skega in gospodinskega nadarovalnega tečaja, čigar vodstvo bom prevzel. Človek, ki živi v takih razmerah in kljub temu vztraja pri delu, mora imeti jeklene živce.

Ob takem premissljevanju se vsiljuje gotova vprašanja: Čemu nimamo mi na mejli posebnih obmejnih, višinskih in draginskih doklad? Vse te tri dobrote namreč uživa učitelstvo na drugi strani meje. Pri nas se o tem na žalost samo govori, ničesar pa se ne stori. Prav zato želi večina mladih delovnih moči čimprej v nizino, proč od meje, kjer so življenjske potrebe cenejše in kjer je v bližini zdravnik. Moji primer ni edinstven. Mnogo je že bilo in bo še takih v nebo kričočih primerov. Upoštevati na moramo, da se s takim načinom ruši in uničuje idealno usmerjenje mladih učiteljskih moči...

Iz Kranja

Koncert Prelgovčevih skladb bodo izvajali solisti ter ženski, moški in mešani zbor »Ljubljanskega Zvona« 21. t. m. v dvorani Narodnega doma v Kranju. 104-n

Zelje z dobrim okusom

Zelju ni težko ohraniti lepo, belo barvo in dober okus. Gospodinj pri kuhanju ni treba drugega, nego da kane nanj nekoliko kapljic citronovega soka.

Smrt lepe francoske pustolovke

Bivša pariška kraljica lepote Gisela Chantalova je bila stara šele 28 let, ko je umrla

V bolnici Laboisiere v Parizu je umrla nevarna bivša pariška kraljica lepote Gisela Chantalova stara šele 28 let. Zšla je bila v življenjski vrtinec in postala pustolovka v najširšem pomenu besede. Norčevala se je iz vse Francije. Leta 1929. se je pojavila na rivi, kjer se je izjavljala za nezakonsko hčerko nekoga francoskega markiza in zneje pariške igralke. Bila je gojenka enega najbolj znanih pariških penzionatov, od koder je pa pobegnila. V Cannesu, Nizzi in Deauvilleu je vzbujala splošno pozornost s svojo lepotno in temnimi očmi. Ko je bila na izločeni za pariško kraljico tenote, je kupila krasno vilo, a bogat breziški vladar, ki je poskrbel, da je dobila njena vila razkošno opremo.

Kmalu je pa v Giselinu življenju posegla nesrečna ljubezen. Mlad pariški zdravnik, ki se je bila Gisela zaljubila vanj na prvi pogled in podlegel čarom njene lepote, temveč je hotel ostati zver svojih letih čerav ga je Gisela na vse načine zadrževala. Njegova odločitev je poglala Giselo v oboro. Razvnela lepotica je segla po samokresu in več mesecev je živela med življenjem in smrtjo. Ko je končno zametila bolnico, je našla svoje razkošno stenošenje zamenjano. Baviški plantaznik se je bil ta čas ohladil, na tudi drugi prijatelji so jo bili zametili.

Gisela je našla pot pustolovke. Najprej je namerajala več mesecev na imena svojih bivših prijateljev. Tako je prišla parila precej denarja, da je lahko nekaj mesecev brezplačno živela. Pravkar je hotela zametiti Francijo, kjer so ji rožnata tla pod nogami vroča in opeljati se v

Južno Ameriko, a so jo aretirali. Sledili so šestimi meseci v ženski kazalnici, toda tudi tam si je znala lepa prebrisana Gisela pomagati. V jeto si je dala prinesiti mnogo praviške literature pod pretezo, da hoče študirati pravo, v resnici je pa nameravala črpati iz teh knjig znanje, ki bi ji lanko pozneje koristilo.

Kmalu potem, ko so izpustili Giselo Chantalovo iz kazalnice se je pojavila v Nizzi zelo lepa odvetnica Mireille Lafargova. Ni trajalo dolgo in že je bila v mestu splošno znana, pa tudi priljubljena. Vse sodnike je očarala s svojo lepoto in čest zagovornica je kmalu zaslovela. Njena lepota je premagovala vse ovire in vrzeli v njenem znanju. Klienti so kar drli od vseh strani. Nekoga dne je pa prišlo presenečenje. Nekd pariški draguljar je v lepi odvetnici spoznal rafinirano sleparico, ki ga je bila pred čvema letoma opeharila za dragocen nakit. Tako se je končala advokatska kariera lepe Gisela v jeto.

Ko je prišla iz jete je nadaljevala svoje burno življenje, v katerem se je vrstilo največje razkošje z bedo in siromaštvom. Z 20 franki v žepu je kupila Gisela od markiza Latourovga grad in ko je prišla sleparica na dan, je pobegnila v inozemstvo. Toda brez Pariza ni mogla živeti. Nekd impresarij je odkril njen igralški talent in kmalu je lepa Gisela nastopala v Parizu, kjer je dosegla kot Marguerite d'Or velik uspeh. Burno življenje je pa končno omahalo njeno zdravje in zahrbtna bolezen je nepravila konec njeni umetniški karieri. V bolnici je končala svoje življenje ena najbolj obdanovanih in najpodjetnejših francoskih lepotic.

Sokolska kreditna zadruga v Radovljici

Razveseljiv napredek — Lep uspeh petorice idealnih sokolskih delavcev

V nedeljo popoldne se je v Sokolskem domu v Radovljici vršila III. glavna skupščina Sokolske kreditne zadruge, katere se je udeležilo zelo lepo število zadrugnikov. Na glavni skupščini so se zbrai stari sokolski, narodni, kulturni delavci iz raznih krajev Gorenjske, ki jih vedno in povsod vidimo pri delu, povsod, kjer ni koristi, hvalečnosti in plačila.

Skupščino je otvoril predsednik upravnega odbora br. Jakob Spicar, ki je ugotovil skupščino, potrdil navzočine in podal zelo obširno in pregledno poročilo o poslovanju zadruge za leto 1939.

V letu 1939 je zadruga dovolila 15 članom 72.820 din in 4 edincam 59.300 din

posojila. Posojila so bila dana v časih, ko skoro noben drug denarni zavod posojil ni dajal. Stanje posojil se je od lanskega leta dvignilo skoro za sto odstotkov in znaša ob koncu leta 1939 281.886 din.

Tudi vloge so se napram lanskemu letu dvignile in sicer na knjižice za 72.969,08 din in znašajo 265.461,93 din, v tekočem računu pa za 4.533 din in znašajo 107.833 din. S ponosom pa lahko rečemo, da je naša zadruga vse vloge brez zadržke vedno takoj zplačala, ker drži v pripravljenosti vedno primeren znesek, ki je znaal ob koncu leta 1939 173.846,75 din, naložen deloma pri Zvezi slovenskih zadrug, deloma pri P. št. ni hranilnici in deloma pri Posojilnici v Radovljici. Vloge so obrestovali na neve-

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete dobiti enakega učinka, kakor skupnim oglašom. Vsi delavci je obsejati članstva pri v vsaki ni in govor dnevno desetisočen stališev. Redno oglašje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.

ZAHVALA

Vsem, ki so ob smrti naše ljubljene mame, gospe

Lee Potočnik

učiteljeve soproge

z nami sočustvovali, se iskreno zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo gospodu docentu dr. Matku, č. sestrām ter pokojnični dobri prijateljici gosp. Mileni Kiferletovi za njih požrtvovalnost, darovalcem cvetja ter vsem, ki so pokojnico spremlili na zadnji poti.

Maša zadržnica bo v četrtek, dne 15. februarja ob 8. uri v Križankah.

V LJUBLJANI, dne 13. februarja 1940.

ZALUJOČI

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Smilila se mu je, kajti cenil je njeno nedolžno miškavost in njeno udanost, kljubujočo vsaki preizkušnji. Sicer je pa upal, da se bo vsa zadeva končala s sentimentalnim izbruhom in njegova prva groza se je bila že polegla.

Ne smeli bi se bili tako razburjati, uboga Laurence. Mar je na svetu kaj nepopravljivega?

Kako bi mogli popraviti zlo, prizadejano tema nesrečnima otrokoma?

Renaud se je ozrl na svojo ženo, ne da bi odgovoril.

Kam ste torej zašli? — Je spregovorila po kratkem presledku znova. Čemu bi jo puščali v tako nevarni iluziji? Kdaj ste hoteli uničiti njune krasne sanje? Na kaj ste torej čakali?

Valcor je še vedno molčal. Ni odvrnil pogleda od Laurencinih ust, kakor da bi hotel prestreči tam neizgovorjene besede.

Saj vendar niste imeli namena pustiti ju past

v to peklensko past. Oh! Renaud! Govorite. Ugovarjajte! Meni se vrti v glavi...

Tako, — je dejal. — Nimate se povsem v oblasti. Ta hip vam ne morem odgovoriti.

Stokala je pod težo druge strašnejše misli, kakor da se zviija v kleščah telesnih muk.

O, bože!... Če bi morala Michelina od tega umreti!

Tudi markiz se je zdrnil, kakor da se ga je dotaknilo razbeljeno železo. Čeprav se je mojstrsko obvladal, so se poteze na njegovem obrazu znova izpremenile. Zakaj naj bi Michelina umrla? Njegova Michelina, njegova oboževana hči, njegov ponos, njegova radost!...

Pojdiva, — je dejal s strtim glasom, — dovolj je rekrimacij in nejasnih besed. Kje so ti papirji? Dajte mi jih, da jih prečitam. Odgovorim vam, ko pretehtam vse okoliščine položaja.

Vse okoliščine! Saj je samo ena, ki odloča, in ta ni mogla niti za hip ugasniti v vašem spominu. Mar mislite, da trpm kot ponižana in osramočena zakonska žena... Mar je vam treba znova prebrati svoja stara ljubavna pisma, da bi mogli premeriti globino meni prizadejane žalitve in najti sredstvo, da jo ublažite? Malo mi je do tega, če se je končala vaša pustolovščina pred najino poroko ali če ste pozneje izdali mogoče nežno ljubezen. To, kar bi me ubilo, če bi bila edina žrtev, se me ob strašnem odkritju malone sploh ne dotika.

O kakšnem odkritju pa govorite? — je kričnil Renaud in jo malone brutalno prijel za ramo.

— Herve je vaš sin!

— Moj sin!...

Odkočil je. Na obrazu je imel tisti hip začrtane poteze največje in najiskrenejše groze.

Kakšen človek ste torej, da igrate tako komedijo pred menoj, ki sem videla? — je zašepetala Laurence. — Tako sem vam zaupala.

Kaj ste videli? — je vprašal njen mož s histrostjo duellant, ki odbija smrtlen udarec. — Vidim, da ste tako neprevidni, da se mi zdi, kakor da imam pred seboj človeka, ki je izpil drugemu namenjeni strup. Čitali ste to, kar naj bi bilo preslepi drugo oči. Past ni bila nastavljena vam. Vaše odkritje je zmotno. Herve ni moj sin. Nikoli ni bilo nobenega ljubavnega razmerja med madame de Ferneuse in menoj.

Zarok olajšanja, komaj viden nasmeš je zaigral na obrazu te žene, odkrivajoč tem bolje vso njeno bolelost. Ganljiv je bil pogled na njo.

Ah, Renaud, svojo kri bi dala za to, če bi vam mogla verjeti.

Govorim vso resnico, Laurence. Prisegam vam to pri Michelini glavi.

Zopet je upala. Prisega je zvenela v takem navdušenju resnice. Valcor, smeli in pogumni duh, je imel samo eno slabo stran — svojo hčer. Ne bil bi se spozabil od krive prisega na to svojo največjo svetlinjo.

Laurence je končno sedla na stolček med lestvicami in zidarskim orodjem. Ni imela moči, da bi mogla verjeti, da je ta malo verjetna rešitev ne

vara. Bala se je, da je ne bo mogoče prepričati o tem.

Svojemu možu se je zdela bolj blede od bližnje stene, na kateri se je sušil svež mavec. Nesrečnica je drhtela od mraza v sinjem jutru v globoko dekoltirani obleki, ki so se iz nje videla njena šibka ramena. Globoko sočutje je zrl iz potez in odmevalo iz glasu tega moža, čeprav nikoli ni resnično ljubil nje, ki je tako strašno trpela pred njim.

Pojdite v mojo sobo, uboga moja Laurence. Tu vlada strupen mraz. Vzemite šal. Kaj bi ne mogla pokramljati drugod?

Ozrla se je v kot, kjer je bila delavčeva motika odkrila skrivališče. Tam je še stala odprta pločevinasta škatala za prepečenje, v kateri so bili nedvomno skriti papirji, zavarovani pred vlago.

Oh, — je nadaljevala, kakor da besed o toploti in mrazu sploh ni slišala. — Ze tako davno se je zgodilo to... Vi se sploh ne spominjate več, kakšne dokaze ste nevede nakupili tu. Ko jih zagledate, boste presenečeni!...

Ali ste prepričani, da sem bil jaz tisti, ki jih je tu nakupil? Ali ste prepričani, da so pravi?

Kdo drugi nego ljubček, ki se pripravljala na odhod iz domovine, kakor ste se pripravljali takrat vi, bi zazidal v steno priče svoje grešne sreče in nezakonskega očetovstva ter tako skrbno zabrisal vse sledove? Če bi se živi vrnili, bi mogli najti te spomine. Če bi pa našli smrt v daljni tujini, bi lahko zaupali svojo tajno prijateljstvo ali pa jo pustili pokopano za vedno. Bilo je toliko možnosti, da je nihče ne najde, razen morda čez več sto let, ko bi se grad sesul v ruševine.